

TALLINNA ÄRIPANGA AS

**2009. AASTA KONSOLIDEERITUD
MAJANDUSAASTA ARUANNE**

SISUKORD

	LK.
1. SISSEJUHATUS.....	4
1.1 KREDIIDIASUTUSE ÜLDANDMED	4
1.2 AUDIITOR	4
1.3 JUHATUSE DEKLARATSIOON	5
2. TEGEVUSARUANNE	6
2.1 KREDIIDIASUTUSE GRUPI KIRJELDUS	6
2.2 TALLINNA ÄRIPANGA ÜLDJUHTIMINE	7
2.3 TALLINNA ÄRIPANGA SUUREMAD AKTSIONÄRID.....	8
2.4 2009. AASTAL TOIMUNUD OLULISED SÜNDMUSED	9
2.5 TALLINNA ÄRIPANGA ARENGUSUUNAD 2010. AASTAKS.....	11
2.6 SISEKONTROLLISÜSTEEM.....	11
2.7 DIVIDENDIPOLIITIKA	12
2.8 TÖÖTAJAD	12
2.9 SUHTARVUD	12
2.10 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD BILANSID 2005-2009	13
2.11 REITINGUD	13
2.12 KOHTUVAIDLUSED.....	13
2.13. KAPITALI ADEKVAATSUSE JA RISKIJUHTIMINE AVALIK TEAVE.....	13
3. KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	21
3.1 JUHATUSE DEKLARATSIOON	21
3.2 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	22
3.3 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE JA KOONDKASUMI ARUANNE	23
3.4 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	24
3.5 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANNE.....	25
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....	26
LISA 1. GRUPI ÜLDINFO JA KOOSTAMISE ÜLDALUSED.....	26
LISA 2. OLULISED RAAMATUPIDAMISARVESTUSLIKUD OTSUSED JA HINNANGUD.....	26
LISA 3. OLULISTE ARVESTUSPÕHIMÕTETE KOKKUVÕTE.....	28
LISA 4. RISKIJUHTIMINE.....	41
LISA 5. NÕUDED KESKPANGALE	59
LISA 6. NÕUDED KREDIIDIASUTUSTELE	60
LISA 7. NÕUDED KLIENTIDELE.....	61
LISA 8. MUUD NÕUDED	66
LISA 9. MUU VARA	66
LISA 10. PÕHIVARAD.....	67
LISA 11. KINNISVARAINVESTEERINGUD	68
LISA 12. VÕLGNEVUS KREDIIDIASUTUSTELE.....	68
LISA 13. VÕLGNEVUS KLIENTIDELE	69
LISA 14. MUUD VÕLAD.....	69
LISA 15. MUUD KOHUSTUSED JA VIITVÕLAD.....	70
LISA 16. ALLUTATUD KOHUSTUSED.....	70
LISA 17. AKTSIAKAPITAL.....	70
LISA 18. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTUSED.....	71

LISA 19. INTRESSITULU.....	71
LISA 20. INTRESSIKULU	72
LISA 21. TEENUSTASUTULU	72
LISA 22. TEENUSTASUKULU.....	72
LISA 23. FINANTSTEHINGUTELT SAADUD PUHASTULU	73
LISA 24. PALGA- JA SOTSIAALMAKSU KULU.....	73
LISA 25. MUUD HALDUSKULUD.....	73
LISA 26. MUUD TEGEVUSTULUD.....	73
LISA 27. MUUD TEGEVUSKULUD	74
LISA 28. ARVESTATUD JA TEGELIKULT MAKSTUD TULUMAKSU SUMMAD NING POTENTIAALNE TULUMAKSUKOHUSTUS DIVIDENDIDELT	74
LISA 29. SEOTUD OSAPOOLED	74
LISA 30. TÛTARETTEVÕTTE MÛÛK	75
LISA 31. EMAETTEVÕTTE KONSOLIDEERIMATA FINANTSSEISUNDI ARUANNE, KOONDKASUMIARUANNE, OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE JA RAHAVOOGUDE ARUANNE MILJONITES KROONIDES	77
4. SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE.....	81
5. KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK	82
6. JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2009. MAJANDUSAASTA ARUANDELE.....	83

1. SISSEJUHATUS

1.1 Krediidiasutuse üldandmed

Aruandeperiood:	1. jaanuar 2009 ó 31. detsember 2009
Aruande bilansipäev:	31. detsember 2009
Aruande valuuta:	Eesti kroon (EEK)
Aruande ühikud:	miljonites kroonides
Ärinimi:	TALLINNA ÄRIPANGA AS
Asukoht ja aadress:	Vana-Viru 7, 10111 Tallinn
Registreerinud riik:	Eesti Vabariik
Registreerimise kuupäev:	30. detsember 1991
Registrikood:	10237984
Register:	Tallinna Linnakohtu Äriregister
Telefon:	+372 66 88 000
Faks:	+372 66 88 001
e-mail:	info@tbb.ee

1.2 Audiitor

Audiitori nimi:	Tiit Raimla
Audiitori kutse andmise aeg:	16. detsember 1994, litsents nr. 287
Audiitoriühingu ärinimi:	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitoriühingu registrikood:	10142876
Audiitori asukoht ja aadress:	Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

1.3 Juhatusdeklaratsioon

Juhatus deklareerib oma vastutust Tallinna Äripanga ASi ja tema tütarettevõtete (edaspidi šGruppõ) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise eest 31. detsembril 2009 lõppenud majandusaasta kohta.

Juhatus kinnitab oma parimas teadmises, et:

- Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud rahvusvahelise finantsaruandluse standardeid (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning see kajastab õigesti ja õiglaselt Grupi finantsseisundit, majandustulemust, omakapitali muutusi ja rahavoogusid.
- Raamatupidamise aastaaruande koostamine eeldab juhatuselt hinnangute andmist, mis mõjutavad Grupi varasid ja kohustusi aruandekuupäeva seisuga ning tulusid ja kulusid aruandeperioodil. Need hinnangud põhinevad aktuaalsel informatsioonil Grupi seisundist ning kavatsustest ja riskidest raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva seisuga. Kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest.
- Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid aruande koostamise kuupäevani 30. aprill 2010.
- Juhatus hinnangul on Gruppi kuuluvad äriühingud jätkuvalt tegutsevad majandusüksused.
- 2009. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne esitatakse aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks.
- 2008. majandusaasta aruanne kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 29. mail 2009.

Valeri Haritonov
Juhatusesimees

Andrei Zukov
Juhatuseliige

Tatjana Levitskaja
Juhatuseliige

2. TEGEVUSARUANNE

2.1 Krediidiasutuse Grupi kirjeldus

Tallinna Äripank (edaspidi ka šPankö) on vanim tegutsev Eesti kommertspank, mis alustas tegevust 1991. aastal. **Tallinna Äripanga AS** on äriregistris registreeritud 30.12.1991, registrikood 10237984, register Tallinna Linnakohtu Äriregister ning aktsiakapital 31.12.2009 seisuga oli 229 753 920 krooni. Kehtiv krediidiasutusena tegutsemise litsents kannab numbrit EP-08 PO ning kehtib alates 21.01.1993. Seisuga 31. detsember 2009 puudus Tallinna Äripangal rahvusvaheline reiting.

Tallinna Äripank pakub traditsioonilisi pangateenuseid: laenude andmine (nii tavalised laenud kui ka arvelduslaenud), hoiuste kaasamine, tehingud välisvaluutaga ja väärismetallide vahendamine. Pank kontsentreerub peamiselt tehingutele suurklientide ja aktsionäridega.

Panga tegevust finantseeritakse peamiselt omakapitali arvelt, millele lisanduvad allutatud kohustused ja Maaelu Edendamise Sihtasutuselt laenatud vahendid. Lisaks kasutatakse vahendeid, mis on Panga käsutuses tulenevalt tema põhitegevusest (hoiused, maksekorraldustega teel olev raha jms).

Panga peakontor asub Tallinnas, Vana-Viru 7. Pangakontorid asuvad Tallinnas Estonia pst 5a ning Narvas, Kerese 4.

Tallinna Äripanga AS omab 100% osalust kolmes äriühingus: TBB Liisingu AS, TBB Invest AS ja Morgan Trade AS.

Järgnevalt on toodud Tallinna Äripanga AS (edaspidi ka õTallinna Äripankö ja õPankö) konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute üldandmed 31.12.2009 seisuga:

Ettevõtte nimi	Aadress	Tegevusala	Registri- kood Reg. Kuupäev	Osaluse määr
Tallinna Äripanga AS	Vana -Viru 7, Tallinn	pangandus	10237984 30.12.1991	emaettevõte
TBB Liisingu AS	Vana -Viru 7, Tallinn	liisingtegevus	10570483 16.07.1999	100%
AS TBB Invest	Vana -Viru 5, Tallinn	kinnisvaraarendus	11162243 01.09.2005	100%
AS Morgan Trade	Vana -Viru 7, Tallinn	kinnisvaraarendus	11169423 03.10.2005	100%
TBB Realty Bulgaria LTD	bul. Patriarh Evtimii 36, Sredec, Sofia, Bulgaaria	kinnisvaraarendus	175215733 03.03.2007	TBB Invest 100% osalus

Eesmärgiga tagada juhtimise optimeerimine ja ressursside tõhusam kasutamine on Grupi koosseisus 2009. aastal toimunud järgmised muudatused:

- kolmandas kvartalis sai AS-i TBB Invest tütarettevõtte Morgan Trade OÜ panga tütarettevõtteks;
- Morgan Trade OÜ kujundati ümber aktsiaseltsiks ja ümberkujundamise käigus suurendati olemasolevat kapitali 400 000 kroonini. Uus aktsiakapitali suurus registreeriti Äriregistris 2. novembril 2009;
- 23. detsembril 2009. a. müüs Tallinna Äripang ära oma 99%-lise osaluse Venemaal asuvas äriühingus TBB Leasing ();
- võttes arvesse tütarettevõtete 2009. aasta oodatavad kahjumid, võeti vastu otsus suurendada tütarettevõtete omakapitali, et viia neid vastavusse Äriseadustikust tulenevate nõuetega. Omakapitali suurendati ülekursiga aktsiate emissiooni teel summas 85,0 miljonit krooni. Seisuga 31.12.2009 ei olnud tütarettevõtete aktsiakapitali suurendamise sissemakset veel tasutud.

Tallinna Äripanga AS Grupi (IFRS mõistes) ja konsolideerimisgrupi (šKrediidiasutuste seaduseõ mõistes) vahel erinevusi ei ole. Sellest tulenevalt on käesolevas aruandes kasutatud läbivalt mõistet õGruppö.

2.2 Tallinna Äripanga üldjuhtimine

Panga nõukogu

Tallinna Äripanga põhikirja järgi koosneb nõukogu vähemalt viiest liikmest. Nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi aktsionäride üldkoosolek. Nõukogu liikmed valivad endi hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd. Nõukogu liikmed valitakse kolmeks aastaks.

29.05.2009.a toimunud aktsionäride korralise üldkoosoleku protokolliga pikendati alljärgnevate nõukogu liikmete volitusi järgnevak kolmeks aastaks:

- Viljar Veski, nõukogu esimees, Tallinna Äripanga AS-i juhatuse nõunik. Aktsiate arv: 62 356;
- Arvo Sulg, nõukogu liige, Noor Tehnik OÜ juhatuse liige. Aktsiate arv: 0;
- Rustem Usmanov, nõukogu liige, ALMAZJUVELIREXPORT peadirektor. Aktsiate arv: 0;
- Madis Kiisa, nõukogu liige, advokaadibüroo Laus ja Partnerid OÜ vandeadvokaat. Aktsiate arv: 0;
- Sergei Gorny, nõukogu liige, ALMAZJUVELIREXPORT juhatuse esimehe esimene asetäitja. Aktsiate arv: 0;
- Aleksandr Vassiljev, nõukogu liige, ALMAZJUVELIREXPORT-i ettevõtte šPlatinaõ (š) direktor. Aktsiate arv: 0.

Panga juhatus

Põhikirja järgi koosneb panga juhatus vähemalt kolmest liikmest, kelle seast valitakse juhatuse esimees, kes korraldab juhatuse tegevust. Juhatus valitakse panga nõukogu poolt. Käesoleva majandusaasta aruande esitamise hetkel kuuluvad juhatusse alljärgnevad isikud:

- Valeri Haritonov, juhatuse esimees. Aktsiate arv seisuga 31.12.2009: 0. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 0;
- Andrei Zukov, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2009: 151 465. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 151 465;
- Tatjana Levitskaja, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2009: 139 567. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 139 567.

Põhikirja järgi on juhatuse esimees ka panga tegevjuht, kui juhatus ei otsusta tööle võtta tegev(pea)direktorit. Juhatus 28.11.2006.a koosoleku protokolliga nr. 11 jagati juhatuse liikmete vahel ära töökohustused: juhatuse esimees V. Haritonov täidab tegevdirektori kohustusi ja juhatuse liige T. Levitskaja täidab finantsdirektori kohustusi. Panga nõukogu 01.09.2009.a otsusega nr. 22-9 valiti uueks juhatuse liikmeks Andrei Zukov. Juhatus liige A. Zukov täidab arendusdirektori kohustusi. Käesoleva majandusaasta aruande koostamise ajal ei ole juhatuse liikmete vahel jaotatud töökohustuste osas muutusi toimunud.

Panga nõukogu poolt moodustatud komitee

Vastavalt põhikirjale on panga nõukogu moodustanud krediidikomitee, kinnitanud selle tegevuse üldpõhimõtted ja pädevuse.

Panga juhatuse poolt moodustatud komitee

Panga juhatus on moodustatud aktive-passivate juhtimise komitee, mille ülesandeks on kontserni varade ja kohustuste juhtimine, likviidsuse-, rahastamis- ja investeerimisstrateegiate, finantsriskide juhtimine, kapitaliseerimise määramine. Aktive-passivate juhtimise komitee (APJK) koosolekud toimuvad vähemalt kord kuus.

2.3 Tallinna Äripanga suuremad aktsionärid

Järgnevalt on esitatud Tallinna Äripangas vähemalt 5% osalust omavate aktsionäride nimed, asukohariigid ja osaluse suurus:

Aktsionär	Riik	Aktsiate arv seisuga 31.12.2009	Osalus %	Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal	Osaluse %
Leonarda Invest AS	Eesti	5 017 388	21,84%	5 017 388	21,84%
Belakhova Joulia	Venemaa	2 285 999	9,95%	2 285 999	9,95%
AS Grand Marketing	Eesti	2 278 992	9,92%	2 278 992	9,92%
Statik LLC	USA	2 189 176	9,53%	2 189 176	9,53%
Danasano AS	Eesti	2 187 694	9,52%	2 187 694	9,52%
Asparagos OÜ	Eesti	2 162 487	9,41%	2 162 487	9,41%
	Briti				
Bohemia Business Corp.	Neitsisaared	1 911 469	8,32%	1 911 469	8,32%
Exact Consulting AS	Eesti	1 512 380	6,58%	1 512 380	6,58%
BB Invest AS	Eesti	1 296 805	5,64%	1 296 805	5,64%
Muud	Eesti	2 133 002	9,29%	2 133 002	9,29%
Kokku		22 975 392	100,00%	22 975 392	100,00%

2.4 2009. aastal toimunud olulised sündmused

- 2009. aasta 29. mail toimunud aktsionäride korralisel üldkoosolekul kinnitati 2008. aasta majandusaasta aruanne.
- Alates 2009. a mai kuust valmistab pank pangakaarte iseseisvalt.
- Tallinna Äripank on teist aastat järjest pälvinud Deutsche Banki auhinna väljapaistva USD ja EUR maksekorralduste kvaliteedi eest.
- 2009. a juulikuust pakub pank oma klientidele PIN-generaatorite kasutamise võimalust internetipangas.
- 2009. aasta kolmandas kvartalis toimus grupisisene ümberkorraldus: AS-i TBB Invest tütarettevõtte Morgan Trade OÜ sai panga tütarettevõtteks.
- Morgan Trade OÜ kujundati ümber aktsiaseltsiks ja ümberkujundamise käigus suurendati olemasolevat kapitali 400 000 kroonini. Uus aktsiakapitali suurus registreeriti Äriregistris 2. novembril 2009.
- 2009. a detsembrikuus lõpetas pank projekti, mis tagab kahe sõltumatu internetiteenuse pakkuja kasutamise internetipanka ligipääsu turvalisuse suurendamiseks probleemide korral internetiühendusega.
- 2009. aasta detsembrikuus müüs Tallinna Äripank ära oma 99%-lise osaluse Venemaal asuvast äriühingust TBB Leasing.
- 2009. aasta detsembrikuus oli vastu võetud otsus suurendada tütarettevõtete omakapitali, et viia neid vastavusse Äriseadustikust tulenevate nõuetega. Omakapitali suurendati ülekursiga aktsiate emissiooni teel summas 85,0 miljonit krooni. Seisuga 31.12.2009 ei olnud tütarettevõtete aktsiakapitali suurendamise sissemakset veel tasutud.

Finantstulemuste analüüs

Rasked ajad Eesti majanduses kestavad juba mõnda aega. Finantskriisi tulemusena langes 2009. aastal sisemajanduse koguprodukt (SKP) ligi 14,2%. Finantskriis on jätnud olulise jälje ka finantssektorile, mille puhul leidis aset ligi 30% käivete mahu vähenemine (Statistikaameti andmed).

Praeguse majanduslanguse ajal on oluliselt halvenenud ettevõtete ja eraisikute finantsseisund ja üldine finantsvõimekus, mis tõid kaasa pankadele miljardite kroonide ulatuses laenukahjumeid.

Negatiivsed muudatused majanduses on mõjutanud ka Tallinna Äripanga Grupi finantsnäitajaid viimase kahe aasta jooksul. 2009. aasta kahjum oli 98,9 miljonit krooni ja 2008. aasta kahjum oli 7,5 miljonit krooni. Tänu suurele kasumlikkusele ning varasematel perioodidel kogutud kapitalipuhvritele on Grupp võimeline kahjudega edukalt toime tulema.

Vaatamata põhinäitajate tulukuse langemisele töötab Grupp stabiilselt, omab piisavat likviidsust ja reserve normaalse ja usaldusväärse töö tagamiseks. Seda tõendab asjaolu, et Grupi tegevus on vastavuses kõigi kehtivate seaduste ja normatiividega.

Kasumiaruande analüüs

2009. aastal langesid Grupi kogutulud 2008. aastaga võrreldes 21,0% ja moodustasid 112,2 miljonit krooni.

Intressitulu vähenes aastaga 52,4% ja ulatus 27,5 miljoni kroonini (vt lisa 19). Langus oli peamiselt tingitud pangadeposiitidelt intressitulu vähenemisest 20,6 miljoni krooni võrra ehk 72,0%. Intressitulu liisingtegevusest langes 36,5% ja ulatus 4,0 miljoni kroonini. Intressitulu laenudelt langes 32,9% ja ulatus 15,3 miljoni kroonini.

Intressikulu langes 28,0% ja ulatus 26,8 miljoni kroonini (vt lisa 20).

Grupi puhas intressitulu vähenes 96,6% ja ulatus 0,7 miljoni kroonini.

Teenustasutulu kasvas 10,6% ja ulatus 45,0 miljoni kroonini, mis oli peamiselt seotud väärismetallitehingute teenustasude suurendamisega. Teenustasutulude struktuuris kõige olulisemad olid:

- väärismetallitehingutega seotud teenustasud 44,0%;
- maksetega seotud teenustasud 38,4%;
- sularahatehingutega seotud tasud 4,4%.

Teenustasukulu langes võrreldes eelmise aastaga 23,8% ja moodustas 14,4 miljonit krooni. Teenustasukulude struktuuris kõige olulisemad olid:

- maksetega seotud teenustasud 56,6%;
- andmetöötuse teostamine 18,0%;
- kaarditeenusega seotud tasud 13,2%.

Grupi neto teenustasutulu kasvas 40,4% ja ulatus 30,6 miljoni kroonini.

Puhas finantstulu vähenes võrreldes eelmise aastaga 22,6% ja moodustas 17,5 miljonit krooni. Finantsturgudel toimunud tormilised sündmused tõid kaasa panga klientide aktiivsuse languse.

Kahjum kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest moodustas 2009. aastal 80,5 miljonit krooni (eelmisel aastal 19,3 miljonit krooni) (vt lisa 11).

Muud tegevustulud moodustasid 1,3 miljonit krooni, vähenesid eelmise aastaga võrreldes 61,8%.

Muud tegevuskulud vähenesid aastaga 54,8%, moodustades 4,2 miljonit krooni. Muude kulude struktuuris kõige olulisemad olid:

- kinnisvara haldamisega seotud kulud summas 1,2 miljonit krooni (eelmise aasta sama perioodil 4,7 miljonit krooni);
- Tagatisfondi osamaksud ja Finantsinspektsiooni järelvalvetasu kokku 1,0 miljonit krooni (eelmisel aasta sama perioodil 3,0 miljonit krooni).

Administratiivkulud vähenesid 2008. aastaga võrreldes 23,3%, moodustades 29,0 miljonit krooni. Kulude struktuuris suurim kuluallikas on personalikulu, mis moodustab 74,1% administratiivkuludest. 2009. aastal vähenes personalikulu 2008. aastaga võrreldes 19,5%, mis oli tingitud tulemustasu kahanemisega.

Bilansi analüüs

Tallinna Äripanga Grupi bilansimaht kahanes 2009. aastal 43,4%, moodustades 1 959,4 miljonit krooni. See oli peamiselt seotud Panga osalemisega vahendajana rahvusvahelistel väärismetallide turgudel. Seisuga 31. september 2009 oli Pangal lõpetamata väärismetallidega seotud tehinguid summas 180,6 miljonit krooni (31.12.2008- 1 661,9 miljonit krooni).

Laenutegevus

Grupi nõuded klientidele moodustasid 2009. aasta lõpuks 303,5 miljonit krooni ja vähenesid võrreldes eelmise aastaga 26,1%, seal hulgas laenud ettevõtetele moodustasid 158,8 miljonit krooni ja vähenesid 27,9% ja laenud eraisikutele moodustasid 48,0 ja vähenesid 14,7% (vt lisa 7). Krediidiportfelli mahu vähenemisele avaldas mõju tütarettevõtte TBB Leasing () mahamüümine. Eelmise aasta lõpu seisuga moodustas TBB Leasing () laenuportfelli maht 74,6 miljonit krooni.

Finantseerimine

Võlgnevused klientidele kasvasid 2009. aasta jooksul 20,9% ja moodustasid 1286,6 miljonit krooni. Hoiuste kasv kliendisektori kaupa oli järgmine: eraisikud 17,0%, eraettevõtted 21,9% (vt lisad 13).

Grupi võlgnevused krediitiasutustele vähenesid 57,1 miljoni kroonini ehk 46,5%. Võlgnevus koosneb tütarettevõtete Morgan Trade OÜ ja AS TBB Invest laenukohustustest Swedbanki ees (vt lisa 12).

2.5 Tallinna Äripanga arengusuunad 2010. aastaks

- Tagada Tallinna Äripanga tegutsemine ni-ipangana, pakkudes oma klientidele kõiki universaalseid pangateenuseid ja komplekslahendusi;
- jätkata tegevust väärismetalliturgudel.

2.6 Sisekontrollisüsteem

Sisekontrollisüsteem hõlmab Tallinna Äripanga Grupi tegevust tervikuna. Sisekontrollisüsteem on nõukogu, juhatuse ja personali kooskõlastatud tegevus, mille ülesandeks on tagada üldiste püstitatud eesmärkide võimalikult efektiivne saavutamine, aruandluse vastamine tegelikkusele ning kehtivate õigusnormide täitmine. Sisekontrollisüsteemi olemasolu ja funktsioneerimise eest vastutab Panga juhatus.

Iga juhtimistasand täidab sisekontrollisüsteemis oma kindlaid ülesandeid. Nõukogu teostab järelevalvet Panga ja tütarettevõtete tegevuse üle, jälgides juhatuste tööd, kehtestades konsolideerimisgrupi strateegia ning üldised riskijuhtimise põhimõtted.

Juhatus ülesanne on igapäevase äritegevuse korraldamine, sealhulgas iga juhtimistasandi pädevuse määratlemine, ametijuhendite ja sisemiste eeskirjade kehtestamine. Juhatus liikmed kannavad samuti vastutust kehtivate tegevuskavade ja protseduuride täitmise eest.

Grupis on igapäevategevuste ja riskijuhtimise vastavuse kontrollimiseks loodud sisekontrolli üksus. Sisekontrolli teenistuse eesmärgiks on varade säilimise jälgimine, Panga aktsionäride, hoiustajate ja kreditoride huvide kaitsmine ning Grupi tegevust reguleerivatest õigusaktidest ja heast pangandustavast kinnipidamise jälgimine. Oma eesmärgi saavutamiseks täidab sisekontrolli teenistus ülesandeid, milleks on muuhulgas sisedokumentide kontroll, Grupi töös esinevate puuduste tuvastamine, sisekorraeeskirjade rikkumiste, ülesannete täitmata jätmiste ja

volituste ületamise juhtumite uurimine ning neile tähelepanu juhtimine ja ettepanekute tegemine nimetatud puuduste kõrvaldamiseks. Sisekontrolli teenistus tegutseb vastavalt Tallinna Äripanga nõukogu poolt kinnitatud tööplaanile.

2.7 Dividendipoliitika

Tallinna Äripanga dividendipoliitika lähtub üldisest eesmärgist garanteerida aktsionäridele investeeringute säilimine ja väärtuse suurendamine. Seepärast lähtutakse dividendide väljamaksmisel järgmistest põhimõtetest:

- Grupi aruandeaasta finantstulemus peab olema positiivne, st. Grupp peab teenima kasumit;
- väikese panga jaoks vajaliku ja piisava kapitalisatsioonitaseme säilitamine;
- reservide nõuete täitmine vajalikus mahus.

2.8 Töötajad

	2009	2008
Keskmine töötajate arv	61	64
Töötajate tasude kogusumma (miljonites kroonides)	16.2	20.2

2.9 Suhtarvud

Järgnevalt on esitatud olulisemad suhtarvud, mis iseloomustavad Grupi tegevust 2009. ja 2008. aastal. Seejuures on keskmised bilansilised näitajad võetud eelmise aasta lõpu ning aruande aasta iga kvartali lõpu vastavate andmete aritmeetilise keskmisena. Kasumiaruande näitajate puhul lähtutakse aruandeaasta tegelikest andmetest.

Suhtarvud	31.12.2009	31.12.2008
1. ROE	-31.80%	-2.08%
2. EM	6.82	6.21
3. PM	-88.08%	-5.36%
4. AU	5.29%	6.25%
5. ROA	-4.66%	-0.34%
7. EPS	-4.30	-0.33

Suhtarvud on arvutatud järgmiste valemite alusel:

1. Omakapitali tulukus (ROE):	Puhaskasum (kahjum) / omakapital (%)
2. Omakapitali kordaja (EM):	Aktivad / omakapital
3. Puhastulukus (PM):	Puhaskasum (kahjum) / kogutulud* (%)
4. Vara tootlikkus (AU):	Kogutulud / aktivad (%)
5. Koguvara tulutase (ROA)	Puhaskasumi suhe koguvarasse %
7. Tulu aktsia kohta (EPS):	Puhaskasum (kahjum) / keskmine aktsiate arv (EEK)

*Kogutulud on kasumiaruandes kajastuvate kõikide tulude summa.

2.10 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud bilansid 2005-2009

(miljonites kroonides)

	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005
Kassa	30.9	7.6	14.3	14.5	4.7
Nõuded	1 679.5	3 128.9	1 295.3	945.3	593.8
Muu vara	13.6	14.2	14.4	18.7	7.1
Aktsiad ja muud väärtpaberid	0.2	-	0.1	-	-
Immateriaalne põhivara	-	-	-	0.1	0.3
Materiaalne põhivara	39.8	40.0	23.2	24.6	21.5
Kinnisvarainvesteeringud	195.4	272.1	287.5	203.1	15.3
AKTIVA (VARAD) KOKKU	1 959.4	3 462.8	1 634.8	1 206.3	642.7
Võlgnevus	1 408.8	1 279.0	865.4	525.5	351.6
Muud kohustused ja viitvõlad	203.5	1 734.0	398.1	350.5	9.6
Allutatud kohustused	106.5	108.8	19.2	21.4	23.8
Kohustused kokku	1 718.8	3 121.8	1 282.7	897.4	385.0
Omakapital kokku	240.6	341.0	352.1	308.9	257.7
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU	1 959.4	3 462.8	1 634.8	1 206.3	642.7

2.11 Reitingud

31.12.2009 seisuga ei ole Tallinna Äripanga Grupile omistatud reitinguid.

2.12 Kohtuvaidlused

Seisuga 31. detsember 2009 ei ole Tallinna Äripangal ning temaga ühisesse konsolideerimisgruppi kuuluvatel AS-öil TBB Liisingu, AS-il Morgan Trade, AS-il TBB Invest ning tema tütarettevõttel ühtegi kohtu- ega arbitraaflimenetluses olevat asja, millest võiks tulevikus Grupi ettevõtetele tekkida olulist kahju.

2.13. Kapitali adekvaatsuse ja riskijuhtimine avalik teave

Käesolevas jaos on toodud täiendav informatsioon vastavalt Eesti Panga presidendi 02. novembril 2009 määrusega nr 08 kehtestatud krediidasutuse riskijuhtimise, omavahendite ja kapitali adekvaatsuse kohta avalikustatav informatsiooni osas. Raamatupidamise aastaaruande lisas 5 šRiskijuhtimineõ on toodud avalikustamisele kuuluv informatsioon vastavalt Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditele(IFRS).

Krediidiriski kapitalinõuete arvutamine teave

Krediidiriski kapitalinõude määr on 10 protsenti riskiga kaalutud vara väärtusest. Krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel kasutab Tallinna Äripanga Grupp standartmeetod. Krediidiriski kapitalinõude arvutamisel standardmeetodi alusel on riskiga kaalutud vara riskipositsioonide ja neile vastavate riskikaalude korrutis. Riskikaal määratakse riskipositsiooni klassi, krediitkvaliteedi astme või mõlema alusel.

Krediidiriski standardmeetodi kasutamisel liigitatakse kõik nõuded riskipositsioonide klassidesse ja jagatakse riskipositsioonid riskiga kaalutud vara arvutamiseks kuude krediitkvaliteedi astmesse. Krediitkvaliteedi aste määratakse krediitkvaliteedi reitinguagentuur poolt antud välisreitingu alusel. Välisreitingu puudumisel kasutab Grupp Finantsinspektsiooni poolt kinnitatud riskikaalusid.

Grupi krediidiriski kapitalinõude arvutamiseks seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 võetud arvesse nii bilansilised varad kui ka bilansivälised kohustused.

Krediidiriski kapitali nõuete arvutamine

Seisuga 31.12.2009 miljonites kroonides

Bilansiline positsioon

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Allahindlus	Krediidiriski maandamine		Korrigeeritud riskipositsioon	Riskikaal	Kapitalinõuded
			Väljaminek	Sissetulek			
Keskvalitsus ja keskpangad	170.9	-	-	-	170.9		-
I krediitkvaliteedi aste	170.9	-	-	-	170.9	0%	-
Riigiasutuste poolt hallatavad asutused, kasumit mitte- taotlevad asutused ja ühingud	1.9	-	-	-	1.9		0.2
I krediitkvaliteedi aste	1.9	-	-	-	1.9	100%	0.2
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	1 220.4	-	-	-	1 220.4		33.1
I krediitkvaliteedi aste	1 111.7	-	-	-	1 111.7	20%	22.2
III krediitkvaliteedi aste	108.7	-	-	-	108.7	100%	10.9
Äriühingud	30.3	-	-	-	30.3		3.0
III krediitkvaliteedi aste	30.3	-	-	-	30.3	100%	3.0
Jaenõuded	28.2	-	-0.4	-	27.8		2.1
I krediitkvaliteedi aste	28.2	-	-0.4	-	27.8	75%	2.1
Kinnisvaraga tagatud nõuded	180.9	-0.7	-	-	180.2		17.3
I krediitkvaliteedi aste	12.3	-0.7	-	-	11.6	35%	0.4
III krediitkvaliteedi aste	168.9	-	-	-	168.9	100%	16.9
Viivituses nõuded	98.4	-48.5	-	-	49.9		3.6
I krediitkvaliteedi aste	58.2	-30.9	-	-	27.3	50%	1.4
II krediitkvaliteedi aste	39.9	-17.6	-	-	22.3	100%	2.2
III krediitkvaliteedi aste	0.3	-	-	-	0.3	150%	-
Muud varad	277.6	-	-	-	277.6		24.4
I krediitkvaliteedi aste	31.6	-	-	-	31.6	0%	-
II krediitkvaliteedi aste	3.2	-	-	-	3.2	20%	0.1
VI krediitkvaliteedi aste	242.8	-	-	-	242.8	100%	24.3
KOKKU	2 008.6	-49.2	-0.4	-	1 959.0		83.7

Bilansiväline positsioon

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Krediidiriski maandamine		Ümberhindlustegurid	Korrigeeritud riskipositsioon	Riskikaal	Kapitalinõuded
		Väljaminek	Sissetulek				
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	0.2	-0.2	-	-	-	-	-
I krediitkvaliteedi aste	0.2	-0.2	-	50%	-	20%	-
Äriühingud	0.2	-	-	-	0.1	-	-
III krediitkvaliteedi aste	0.2	-	-	50%	0.1	100%	-
Jaenõuded	16.7	-4.6	0.1	-	8.2	-	0.6
I krediitkvaliteedi aste	5.0	-	-	100%	5.0	75%	0.4
I krediitkvaliteedi aste	10.2	-4.6	0.1	50%	2.9	75%	0.2
I krediitkvaliteedi aste	1.5	-	-	20%	0.3	75%	-
Kinnisvaraga tagatud nõuded	21.9	-	-	-	7.8	-	0.8
III krediitkvaliteedi aste	15.7	-	-	50%	7.8	100%	0.8
III krediitkvaliteedi aste	6.2	-	-	0%	-	100%	-
KOKKU	39.0	-4.8	0.1	-	16.1	-	1.4

Seisuga 31.12.2008 miljonites kroonides**Bilansiline positsioon**

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Allahindlus	Krediidiriski maandamine		Korrigeeritud riskipositsioon	Riskikaal	Kapitalinõuded
			Väljaminek	Sissetulek			
Keskvalitsus ja keskpangad	139.7	-	-	-	139.7	-	-
I krediitkvaliteedi aste	139.7	-	-	-	139.7	0%	-
Riigiasutuste poolt hallatavad asutused, kasumit mittetaotlevad asutused ja ühingud	1.9	-	-	-	1.9	-	0.2
I krediitkvaliteedi aste	1.9	-	-	-	1.9	100%	0.2
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	2 603.0	-	-	-	2 603.0	-	52.1
I krediitkvaliteedi aste	2 603.0	-	-	-	2 603.0	20%	52.1
Äriühingud	77.8	-	-	-	77.8	-	7.8
III krediitkvaliteedi aste	77.8	-	-	-	77.8	100%	7.8
Jaenõuded	54.1	-0.1	-	-	54.0	-	4.1
I krediitkvaliteedi aste	54.1	-0.1	-	-	54.0	75%	4.1
Kinnisvaraga tagatud nõuded	228.8	-8.7	-	-	220.1	-	21.5
I krediitkvaliteedi aste	12.8	-0.1	-	-	12.7	60%	0.8
III krediitkvaliteedi aste	216.0	-8.6	-	-	207.4	100%	20.7
Viivituses nõuded	50.6	-16.0	-	-	34.6	-	3.3
I krediitkvaliteedi aste	3.6	-1.4	-	-	2.2	50%	0.1
II krediitkvaliteedi aste	46.8	-14.6	-	-	32.2	100%	3.2
III krediitkvaliteedi aste	0.2	-	-	-	0.2	150%	-
Muud varad	331.7	-	-	-	331.7	-	31.6
I krediitkvaliteedi aste	13.6	-	-	-	13.6	0%	-
II krediitkvaliteedi aste	2.2	-	-	-	2.2	20%	-
VI krediitkvaliteedi aste	315.9	-	-	-	315.9	100%	31.6
KOKKU	3 487.6	-24.8	-	-	3 462.8	-	120.6

Bilansiväline positsioon

Riskipositsiooni klass	Esiagne väärtus	Krediidiriski maandamine		Ümber- hindlus- tegurid	Korri- geeritud riskipo- sitsioon	Riski kaal	Kapitali- nõuded
		Välja- minek	Sisse- tulek				
Krediidiasutused ja investeeringuhingud	0.2	-0.2	-	-	-	-	-
I krediitkvaliteedi aste	0.2	-0.2	-	50%	-	20%	-
Äriühingud	28.5	-0.7	0.7	-	26.7		2.7
III krediitkvaliteedi aste	25.0	-	-	100%	25.0	100%	2.5
III krediitkvaliteedi aste	2.8	-	-	50%	1.4	100%	0.1
IV krediitkvaliteedi aste	0.7	-0.7	0.7	50%	0.3	100%	0.1
Jaenõuded	12.1	-4.1	-	-	3.2		0.2
I krediitkvaliteedi aste	9.6	-4.1	-	50%	2.7	75%	0.2
I krediitkvaliteedi aste	2.3	-	-	20%	0.5	75%	-
I krediitkvaliteedi aste	0.2	-	-	0%	-	75%	-
Kinnisvaraga tagatud nõuded	17.9	-	-	-	6.7		0.7
III krediitkvaliteedi aste	13.4	-	-	50%	6.7	100%	0.7
III krediitkvaliteedi aste	4.5	-	-	0%	-	100%	-
KOKKU	58.7	-5.0	0.7	-	36.6	0%	3.6

Varade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes miljonites kroonides**31.12.2009**

	EEK	USD	GBP	RUB	EUR	MUU	KOKKU
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	172.7	11.1	-	0.1	17.9	-	201.8
Nõuded krediitkvaliteetidele	1.3	849.4	6.4	9.3	343.9	10.0	1 220.3
Nõuded klientidele-neto	52.5	5.8	-	-	230.0	-	288.3
Väärtpaberid	-	-	-	-	0.2	-	0.2
Kinnisvarainvesteeringud	195.4	-	-	-	-	-	195.4
Materiaalne ja immateriaalne põhivara	39.8	-	-	-	-	-	39.8
Muu vara	10.8	0.4	-	-	2.4	-	13.6
Varad kokku	472.5	866.7	6.4	9.4	594.4	10.0	1 959.4
Passiva							
Võlgnevused krediitkvaliteetidele	-	-	-	-	57.1	-	57.1
Hoiused	221.3	571.4	4.4	8.3	539.7	6.6	1 351.7
Allutatud laen	-	106.5	-	-	-	-	106.5
Muud kohustused	8.8	186.1	2.0	1.2	2.3	3.1	203.5
Kohustused kokku	230.1	864.0	6.4	9.5	599.1	9.7	1 718.8
Omakapital kokku	240.6			-			240.6
Omakapital ja kohustused kokku	470.7	864.0	6.4	9.5	599.1	9.7	1 959.4
Bilansiline netopositsioon	1.8	2.7	-	-0.1	-4.7	0.3	-
Bilansiväline netopositsioon	-10.9	-	-	-	-8.2	-	-19.1

31.12.2008

	EEK	USD	GBP	RUB	EUR	MUU	KOKKU
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	137.8	1.0	-	0.6	7.7	-	147.1
Nõuded krediitiasutustele	1.4	2 324.1	1.4	55.7	206.2	13.4	2 602.2
Nõuded klientidele-neto	30.1	6.2	-	74.6	276.3	-	387.2
Kinnisvarainvesteeringud	272.1	-	-	-	-	-	272.1
Materiaalne ja immateriaalne põhivara	39.7	-	-	0.3	-	-	40.0
Muu vara	9.2	0.2	-	4.6	0.1	0.1	14.2
Varad kokku	490.3	2 331.5	1.4	135.8	490.3	13.5	3 462.8
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	-	-	-	19.7	87.1	-	106.8
Hoiused	234.3	562.0	0.7	40.4	323.2	11.6	1 172.2
Allutatud laen	-	108.8	-	-	-	-	108.8
Muud kohustused	10.0	1 670.6	1.3	25.0	26.1	1.0	1 734.0
Kohustused kokku	244.3	2 341.4	2.0	85.1	436.4	12.6	3 121.8
Omakapital kokku	350.6	-	-	-9.6	-	-	341.0
Omakapital ja kohustused kokku	594.9	2 341.4	2.0	75.5	436.4	12.6	3 462.8
Bilansiline netopositsioon	-104.6	-9.9	-0.6	60.3	53.9	0.9	0.0
Bilansiväline netopositsioon	-11.5	-	-	-3.1	-5.2	-	-19.8

Valuutariski kapitalinõue kohta arvandmed miljonites kroonides

Avatud valuuta netopositsioon võetakse arvesse kapitali adekvaatsuse arvestamisel kui ületab 2%-lise omavahendite taset.

Valuuta	31.12.2009			31.12.2008		
	pikk	lühike	positsioon/ oma vahendid	pikk	lühike	positsioon/ oma vahendid
USD	2.7	-	0.9%	-	9.9	2.4%
CHF	0.9	-	0.3%	0.8	-	0.2%
GBP	-	-	-	-	0.6	0.1%
SEK	-	0.6	0.2%	-	0.2	0.1%
LVL	-	-	-	0.1	-	0.0%
RUB	-	0.1	-	57.2	-	13.9%
Muud	-	-	-	0.2	-	-
Kokku avatud valuuta positsioonid	3.6	0.7	-	58.3	10.7	-
Avatud valuuta netopositsioon	3.6		1.2%	58.3		14.2%
Valuutariski kapitalinõue määr	8%			8%		
Koefitsient valuutariski kapitalinõue arutamisel	1.25			1.25		
Kokku valuutariski kapitalinõue	-			5.8		

Varade ja kohustuste jaotus tähtaegade lõikes miljonites kroonides

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 esitatud Grupi varad ja kohustused tähtaegade lõikes miljonites kroonides.

31.12.2009

	Nõudmi- seni	Tähtajaks tasumata	kuni 3 kuud	3 kuni 12 kuud	1 kuni 2 aastat	2 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Tähtaja -tu	Kokku
Aktiva									
Sularaha ja nõuded keskpangale	201.8	-	-	-	-	-	-	-	201.8
Nõuded krediitiasutustele	1 110.5	-	-	109.8	-	-	-	-	1 220.3
Nõuded klientidele , neto s.h.	5.8	15.0	12.8	70.0	50.4	22.2	112.1	-	288.3
-nõuded klientidele- bruto	5.8	38.3	12.8	72.2	67.4	22.9	118.1	-	337.5
-allahindlus	-	-23.3	-	-2.2	-17.0	-0.7	-6.0	-	-49.2
Väärtpaberid	-	-	-	-	-	-	0.2	-	0.2
Materiaalne ja immateriaalne põhivara	-	-	-	-	-	-	-	39.8	39.8
Kinnisvarainvesteeringud	-	-	-	-	-	-	-	195.4	195.4
Muud aktivad	4.1	0.1	4.7	4.7	-	-	-	-	13.6
Aktiva kokku	1 322.2	15.1	17.5	184.5	50.4	22.2	112.3	235.2	1 959.4
Passiva									
Võlgnevused krediitiasutustele	-	-	25.6	-	31.5	-	-	-	57.1
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	845.6	-	291.7	176.0	10.0	14.5	13.9	-	1 351.7
Muud passivad	97.6	-	104.7	1.0	-	-	0.2	-	203.5
Allutatud kohustused	-	-	-	19.6	-	86.9	-	-	106.5
Omakapital	-	-	-	-	-	-	-	240.6	240.6
Passiva kokku	943.2	-	422.0	196.6	41.5	101.4	14.1	240.6	1 959.4
Bilansiliste kirjete tähtaegade vahe	-379.0	-15.1	404.5	12.1	-8.9	79.2	-98.2	5.4	-
Bilansiväliste kirjete tähtaegade vahe	-	-	2.2	22.3	10.4	1.3	2.8	-	39.0
Tähtaegade vahe kokku	-379.0	-15.1	406.7	34.4	1.5	80.5	-95.4	5.4	39.0

31.12.2008

	Nõudmi- seni	Tähtajaks tasumata	kuni 3 kuud	3 kuni 12 kuud	1 kuni 2 aastat	2 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Tähtaja- tu	Kokku
Aktiva									
Sularaha ja nõuded									
keskpangale	147.1	-	-	-	-	-	-	-	147.1
Nõuded krediidiasutustele	725.2	-	1 875.9	1.1	-	-	-	-	2 602.2
Nõuded klientidele, neto	6.2	21.1	37.2	58.9	114.0	30.5	119.3	-	387.2
s.h.									
-nõuded klientidele- bruto	6.2	27.6	38.8	60.8	122.6	36.6	119.4	-	412.0
-allahindlus	-	-6.5	-1.6	-1.9	-8.6	-6.1	-0.1	-	-24.8
Väärtpaberid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Materiaalne ja immateriaalne									
põhivara	-	-	-	-	-	-	-	40.0	40.0
Kinnisvarainvesteeringud	-	-	-	-	-	-	-	272.1	272.1
Muud aktivad	3.2	-	4.2	6.8	-	-	-	-	14.2
Aktiva kokku	881.7	21.1	1 917.3	66.8	114.0	30.5	119.3	312.1	3 462.8
Passiva									
Võlgnevused krediidiasutustele	-	-	-	104.2	2.6	-	-	-	106.8
Võlgnevused klientidele ja									
muud võlad	733.1	-	215.8	162.4	12.2	22.8	25.9	-	1 172.2
Muud passivad	1 725.4	-	4.5	4.1	-	-	-	-	1 734.0
Allutatud kohustused	-	-	-	-	20.0	-	88.8	-	108.8
Omakapital	-	-	-	-	-	-	-	341.0	341.0
Passiva kokku	2 458.5	-	220.3	270.7	34.8	22.8	114.7	341.0	3 462.8
Bilansiliste kirjete tähtaegade									
vahe	1 576.8	-21.1	-1 697.0	203.9	-79.2	-7.7	-4.6	28.9	-0.0
Bilansiväliste kirjete tähtaegade									
vahe	-	-	8.7	33.8	15.3	0.2	-	-	58.0
Tähtaegade vahe kokku	1 576.8	-21.1	-1 688.3	237.7	-63.9	-7.5	-4.6	28.9	58.0

Grupi varad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses.

Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsess (ICAAP)

Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata Grupi riskiprofiili ja sellele vastavat kapitalivajadust. Vastavalt Baseli komitee rahvusvahelistele panganoüetele (Basel II) ja pangasisestele omakapitali suuruse nõuetele, teostab Grupp täiendavate kapitalinõuete test-arvutamist, arvestades riskiproffelli, panga individuaalseid erisusi, riski profiile, nende allokatsiooni ja majandusolukorda. Kapitalinõuete arvutamise kord koos ICAAP nõuetega (Pillar II) on Riskide juhtimise meetoodika koostisosaks. Meetoodikas on eraldi esile toodud omakapitali planeerimise protseduur kui ICAAP protsessi lõpposa.

ICAAP arvutamisel krediidi- ja tururiskide osas võetakse arvesse investeeringute maksumuse ümberhindamise-, tagatise-, kontsentratsiooni- ja laenuportfelli optimaalse suuruse ületamise riske. Täiendavalt arvestatakse tänapäeval aktuaalseid majandustsükli-, teenimis- ja reputatsiooni- riske. Kapitali piisavuse arvutamisel (Pillar II), arvestades ICAAP nõudeid, peetakse kinni reeglist, et minimaalne kapitalinõue Pillar II > Pillar I, järgides mõlemal juhtumil sisemise kapitali adekvaatsuse normatiivi > 12%.

Operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel (Pillar II) kasutatakse eksperdi hinnangu meetodeid operatsiooniriski tähtsaimate komponentide kindlaksmääramiseks. Aruandeaastas olid sellisteks

IT-risk ja välisrisk. Nende komponentide osakaal on kordajaks, mis suurendab miinimumkapitalinõude summat, mis arvutatakse Pillar I põhjal.

Kapitali piisavuse arvutamisel, arvestades ICAAP nõudeid, võetakse arvesse kahte liiki põhiriske, mis mõjutavad kapitali adekvaatsuse näitajat - majandustsükli risk ja teenimisrisk. Mõlemad riskid korrepondeerivad omavahel, kuid neid hinnatakse erinevalt. Majandusrisiki kate arvutatakse järgmise valemiga:

($ROE\ norm / EM\ norm$), kus

- aktive keskmine suurus;

$ROE\ norm$ ja $EM\ norm$ ó Riskide juhtimise meetodikas sätestatakse kapitali rentaabluse ja kapitali kordaja normatiivnäitajad.

Teenimisrisiki all käsitletakse kasumi summa muutmist seoses tulutoovate pangaoperatsioonide struktuuri muutmisega. Tallinna Äripangal olid sellisteks operatsioonideks väärismetallidega operatsioonid, deposiidioperatsioonid ja muud finantsoperatsioonid, mille osaks on langenud 34,2% kogutulude keskmisest summast.

Kapitalinõuete hindamisel äritegevuse erisuundade tasandil kasutatakse näitajat RAROC ó kapitali rentaablus, mis on korreleeritud oodatud riskile. Riskide juhtimise meetodikas on sätestatud RAROC-õ piirmäärad: panga jaoks moodustab see 3,2 ja kontserni jaoks 2,8.

Riski juhtimise seisukohalt on RAROC-õ kasutamise põhieesmärgiks kapitali üldsuuruse ja selle struktuuri optimeerimine, tulenevalt tegevuse suundadest ja riskiportfellist.

Strateegiline risk

Kaasaegsetes majandustingimustes omandab olulist tähtsust äristrateegia valik, mis arvestab nii väliskeskkonna väljakutseid, kui ka sisemist turukonjunktuuri. Strateegilised riskid on oma olemuselt raskesti mõõdetavad ja neid saab mõõta kui kapitali rentaabluse dünaamika, aktive tulukuse, NIM ja puhaskasumi aktsia kohta muutmine. Strateegilise riski faktori arvestamiseks on sätestatud aktive rentaabluse limiite, mis on kaalutud riski alusel (RORAC). Panga juhatus töötab välja prognoosi parameetreid keskajaliseks perspektiiviks. Perspektiivi plaanides arvestatakse Eesti pangandussektori arengu põhitendentse ja majandustsüklite faktorite mõju.

Panga Nõukogu käsitleb ja kinnitab arengustrateegiat iga-aastaselt toimuvatel aktsionäride koosolekutel.

Reputatsioonirisk

Reputatsiooniriski all käsitletakse kahjumite tekkimise riski panga klientide ja äripartnerite arvu vähenemise tõttu, samuti panga finantssuutlikkusest, pangateenustest, aktsionäride imagost ja panga juhtkonnast negatiivse ettekujutuse tekkimise risk.

Maine halvenemise risk avaldab mõju likviidsuse kaotamise ohule, kuna võib esile kutsuda pangahoiuste stabiilsuse rikkumist. Teiselt poolt positiivne imago ja kindla ja usaldusväärse äripartneri maine võimaldab vajaduse korral kiiresti kaasata laenuvahendeid.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamisel kahjumite katmiseks, mis on põhjustatud panga maine halvenemisega, kasutatakse kvantitatiivseid mudeleid, mis on üles ehitatud nende eelarveliste vahendite statistilisel analüüsil, mis eraldatakse reklaami-, sponsorlus ja heategevusele viimase 5 aasta eest, ning aruandlusperioodi kasumi näitajat.

3. KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

3.1 Juhatusdeklaratsioon

Juhatus deklareerib oma vastutust lehekülgedel 21-79 toodud Tallinna Äripanga ASi ja tema tütarettevõtete (edaspidi šGruppõ) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise eest 31. detsembril 2009 lõppenud majandusaasta kohta.

Juhatus kinnitab oma parimas teadmises, et:

- Raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses rahvusvahelise finantsaruandluse standarditega (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt
- Raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Grupi finantsseisundit, majandustulemust, omakapitali muutusi ja rahavoogusid.
- Juhatus hinnangul on Gruppi kuuluvad äriühingud jätkuvalt tegutsevad majandusüksused.

Valeri Haritonov
Juhatusesimees

Andrei Zukov
Juhatuseliige

Tatjana Levitskaja
Juhatuseliige

Tallinn, 30. aprill 2010

3.2 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(miljonites kroonides)

AKTIVA (VARAD)	Lisa	31.12.2009	31.12.2008
Kassa		30.9	7.6
Nõuded		1 679.5	3 128.9
Nõuded keskpangale	5	170.9	139.5
Nõuded krediiasutustele	6	1 220.3	2 602.2
Nõuded klientidele	7	303.5	410.6
Muud nõuded	8	34.0	1.4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja laenud	7	-49.2	-24.8
Muu vara	9	13.6	14.2
Aktsiad ja muud väärtpaberid		0.2	-
Materiaalne põhivara	10	39.8	40.0
Kinnisvarainvesteeringud	11	195.4	272.1
AKTIVA(VARAD) KOKKU		1 959.4	3 462.8

PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPIAL)	Lisa		
Võlgnevused		1 408.8	1 279.0
Võlgnevused krediiasutustele	12	57.1	106.8
Võlgnevused klientidele	13	1 286.6	1 064.4
Muud võlad	14	65.1	107.8
Muud kohustused ja viitvõlad	15	203.5	1 734.0
Allutatud kohustused	16	106.5	108.8
KOHUSTUSED KOKKU		1 718.8	3 121.8
Aktsiakapital või osakapital	17	229.8	229.8
Reservid		8.9	7.8
Realiseerimata kursivahed		-	1.5
Jaotamata kasum		1.9	101.9
OMAKAPITAL KOKKU		240.6	341.0
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU		1 959.4	3 462.8

Aastaaruande lisad lehekülgedel 26-79 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud lisad.

3.3 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud kasumiaruanne ja koondkasumi aruanne

KASUMIARUANNE	Lisa	(miljonites kroonides)	
		2009	2008
Intressitulu	19	27.5	57.8
Intressikulu	20	-26.8	-37.2
Neto intressi kasum/kahjum		0.7	20.6
Nõuete ja tingimuslike kohustuste väärtuse muutus	7	-47.0	-20.3
Kasum/tulu		3.5	2.3
Kahjum/kulu		-50.5	-22.6
Kasum/kahjum tütarettevõtte müügist	30	16.1	12.4
Neto teenustasud		30.6	21.8
Teenustasutulu	21	45.0	40.7
Teenustasukulu (-)	22	-14.4	-18.9
Neto kasum/kahjum finantstehingutelt	23	17.5	22.6
Administratiivkulud		-29.0	-37.8
Palgakulu	24	-16.2	-20.2
Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks	24	-5.3	-6.5
Muud halduskulud	25	-7.5	-11.1
Materiaalse pohivara kulum	10	-6.4	-5.1
Kinnisvara ümberhindlus	11	-79.2	-16.4
Kasum/tulu		1.3	2.9
Kahjum/kulu		-80.5	-19.3
Muud tegevustulud/kulud		-2.9	-5.9
Muud tegevustulud	26	1.3	3.4
Muud tegevuskulud	27	-4.2	-9.3
Kahjum enne maksustamist		-99.6	-8.1
Tulumaksutulu (kulu)		-0.7	-0.6
Tingimusliku tulumaksukohustuse muutus		-0.7	-0.6
Aruandeaasta puhaskahjum		-98.9	-7.5

KOONDKASUMI ARUANNE	(miljonites kroonides)	
	2009	2008
Aruandeperioodi tulumaksujärgne puhaskahjum:	-98.9	-7.5
- mis kuulub emaettevõtte omanikele	-98.9	-7.5
Muud koondkasumid/kahjumid	-1.5	1.5
Realiseerimata kursivahed	-1.5	1.5
Aruandeperioodi koondkahjum kokku	-100.4	-6.0
- mis kuulub emaettevõtte omanikele	-100.4	-6.0

Aastaaruande lisad lehekülgedel 26-79 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud lisad.

3.4 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud rahavoogude aruanne

		(miljonites kroonides)	
	Lisa	2009	2008
Rahavood äritegevusest			
Aruandeperioodi kahjum enne maksustamist		-99.6	-8.1
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	10	6.4	5.1
Kinnisvarainvesteeringu väärtuse muutusest	11	79.2	16.4
Laenukahjumi provisjoni muutusest	7	45.1	20.0
Realiseerimata kasum/kahjum allutatud laenu ümberhindamisest		-2.3	0.8
Potentsiaalse tulumaksukohustuse muutusest		0.7	0.6
Puhasintressitulu		-0.7	-20.6
Äritegevusega seotud varade muutus		1 790.9	-1 921.6
Äritegevusega seotud kohustuste muutus		-1 398.3	1 746.5
Saadud intressid		27.4	57.6
Makstud intressid		-29.2	-34.2
Kokku rahavood äritegevusest		419.6	-137.5
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara soetamine	10	-6.5	-21.9
Materiaalse põhivara müük	10	0.3	
Kinnisvarainvesteeringute soetamine	11	-3.5	-1.0
Kinnisvarainvesteeringute müük	11	1.0	
Kursivahed		-1.5	-3.6
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-10.2	-26.5
Rahavood finantseerimistegevusest			
Allutatud laenu kaasamine		-	88.8
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-	88.8
Rahavood kokku		409.4	-75.2
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		737.8	813.0
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		1 147.2	737.8

Raha ja raha ekvivalendina käsitletakse käesolevas aruandes sularaha, korrespondentkontot Eesti Pangas ja nõudmiseni hoiused pankades.

		2009	2008
<i>Sularaha</i>		30.9	7.6
<i>Korrespondentkonto Eesti Pangas</i>	5	5.7	5.0
<i>Nõudmiseni hoiused pankades</i>	6	1 110.6	725.2
Kokku		1 147.2	737.8

Aastaruande lisad lehekülgedel 26-79 on käesoleva raamatupidamise aastaruande lahutamatud lisad.

3.5 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud omakapitali liikumise aruanne

(miljonites kroonides)

	Aksia- kapital	Kohustusli- kud reservid	Jaotamata kasum	Vähemus- osalus	Realisee- rimata kursivahed	Kokku
Algsaldo 31.12.2007	229.8	5.1	112.1	5.1	-	352.1
Vähemusaluse osa muutmine	-	-	-	-5.1	-	-5.1
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	2.7	-2.7	-	-	-
Aruandeaasta koondkahjum	-	-	-7.5	-	1.5	-6.0
Lõppsaldo 31.12.2008	229.8	7.8	101.9	-	1.5	341.0
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	1.1	-1.1	-	-	-
Aruandeaasta koondkahjum	-	-	-98.9	-	-1.5	-100.4
Lõppsaldo 31.12.2009	229.8	8.9	1.9	-	-	240.6

Täpsem informatsioon on toodud lisas 17.

Aastaaruande lisad lehekülgedel 26-79 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud lisad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Grupi üldinfo ja koostamise üldalused

Tallinna Äripank alustas oma tegevust detsembris 1991. Panga peakontor asub Tallinnas, Vana-Viru 7. Pangakontorid asuvad Tallinnas Estonia pst 5a ning Narvas, Kerese 4. Panga põhifunktsioonideks on deposiitide kaasamine, laenude andmine klientidele ja teistele pankadele, arvelduste ning valuutaoperatsioonide teostamine oma klientidele.

Konsolideeritud finantsaruanded hõlmavad Panka ja tema tütarettevõtteid (vt. lk.6).

Käesolev Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Peamised raamatupidamisarvestuse põhimõtted on toodud allpool.

Tallinna Äripanga AS-i konsolideeritud majandusaasta aruanne on avaldamiseks heaks kiidetud Tallinna Äripanga AS-i juhatuse poolt ja esitatakse kinnitamiseks nõukogule ja aktsionäridele.

Gruppi kuuluvad ettevõtted kasutavad olulises osas ühtseid hindamisaluseid ja arvestusmeetodeid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja varade ja kohustuste kajastamisel on lähtutud tegevuse jätkuvuse põhimõttest.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud teatud varade (nt. kinnisvarainvesteeringud õiglasel väärtuses) ja finantsinstrumentide ümberhindlused. Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsipi kohaselt.

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud miljonites Eesti kroonides, kui ei ole öeldud teisiti.

Lisa 2. Olulised raamatupidamisarvestuslikud otsused ja hinnangud

Konsolideeritud finantsaruande esitamine vastavalt Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab juhtkonnapoolse hinnangute andmist ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga kajastatud varasid ja kohustusi ning nendega seotud tulusid ja kulusid, samuti tingimuslike varade ja kohustuste avalikustamist. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangul, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võivad tegelikud tulemused nendest hinnangutest erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi juhtkonna hinnanguid on kasutatud eelkõige laenude allahindluste puhul. Juhtkond on hinnanud laenude väärtust individuaalselt ning ei tehtud ei ole läbivaid ning seeläbi kogu laenu portfelli üldist mõju omavaid hinnanguid. Lisas 7 toodud laenude allahindluste summa on juhtkonna parim hinnang laenude väärtuse langusele.

Antud hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh. ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud Grupi majandusaasta finantsaruanded kajastavad Grupi finantsseisundit ja majandustulemusi õigesti ning õiglaselt.

Jätkuv globaalne finants- ja majanduskriis, mis sai alguse globaalse likviidsuse olulisest langusest 2007.a keskel (sageli mainitud kui šCredit Crunchõ), on muuhulgas kaasa toonud kapitaliturgude vähenenud finantseerimisvalmiduse, madalama likviidsustaseme kogu pangandus- ja muudes majandussektorites ning periooditi ka kõrgemad pankadevahelised laenuintressimäärad ja väga suure volatiilsuse aktsia- ning valuutaturgudel. Globaalsetel finantsturgudel valitsev ebakindlus on põhjustanud ka pankade ja muude ettevõtete pankrotte ning ülevõtmisi USA-s, Lääne-Euroopas, Venemaal ja mujal. Jätkuva finants- ja majanduskriisi mõju ulatust on keeruline hinnata või selle vastu ennast täielikult kaitsta.

Finants- ja majanduskeskkond võivad negatiivselt mõjutada Kontserni võlgnike maksevõimet. Võlgnike keerulisemad majanduslikud tingimused võivad omakorda mõjutada Kontserni juhtkonna poolt tehtud rahavoogude plaane ning põhjustada monetaarsete ja mittemonetaarsete varade väärtuse langust. Olemasoleva info valguses on juhtkond varade väärtuse languse hindamiseks koostatud rahavoogude planeerimisel tehtud eeldused üle vaadanud.

Laenude allahindluse määramisel on arvesse võetud juhtkonna hinnanguid nende varade laekuvuse osas bilansipäeva seisuga, võttes arvesse ka rahavoogusid, mis võivad tekkida tagatiseks oleva kinnisvara müügist (miinus tagatise omandamise ja müümisega seotud kulud). Paljude tagatisvarade turgu, eriti kinnisvaraturgu on tõsiselt mõjutanud hiljutine volatiilsus globaalsetel finantsturgudel, mis on kaasa toonud teatud tüüpi varade väiksema likviidsuse. Selle tulemusena võib tagatisvara tegelik müügiväärtus erineda väärtusest, mida kasutati allahindluse suuruse määramisel.

Globaalsete finantsturgude hiljutine volatiilsus on oluliselt mõjutanud mitmete kinnisvaraliikide turgu Eestis. Vastavalt IAS 40-le uuendatakse igal bilansipäeval õiglase väärtuse meetodil kajastatud kinnisvarainvesteeringute õiglast väärtust, peegeldamaks bilansipäeval eksisteerivaid turutingimusi. Kinnisvarainvesteeringute õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. ŠHuvitatud müüjaõ ei ole sundmüüja, kes on valmis müüma iga hinna eest. Õiglase väärtuse parimaks indikatsiooniks on aktiivse turu hind sarnastele kinnistutele sarnases asukohas ja olukorras.

Juhtkonnal ei ole võimalik usaldusväärselt määrata, milline on jätkuva kriisi tagajärjel Kontserni ärikeskkonna edasise halvenemise mõju Kontserni tuleviku finantspositsioonile. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada Kontserni jätkusuutlikkus ja areng praegustes tingimustes.

Lisa 3. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Konsolideerimine

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse kõiki ettevõtteid, mida kontrollitakse emaettevõtte poolt. Kontrolli olemasolu eeldatakse juhul, kui emaettevõtte omanduses on otse või tütar-ettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütar-ettevõtte hääleõigusest või on emaettevõtte muul moel võimeline kontrollima tütar-ettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Konsolideeritud aruanded sisaldavad nende tütar-ettevõtete finantsandmeid, kelle üle emaettevõttel on kontroll. Kui emaettevõtte omandas või loovutas kontrolli ettevõtte üle aasta kestel, on vastava ettevõtte tulemus konsolideeritud vaid kontrolli omandamise kuupäevast alates või kuni kontrolli loovutamise kuupäevani.

Emaettevõtte eraldiseisvas bilansis kajastatakse investeeringuid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara väärtuse langusest põhjustatud allahindlused.

Elimineerimised konsolideerimisel

Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Gruppi kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid.

Välisvaluutas toimunud tehingute ja saldode kajastamine

Arvestus- ja esitusvaluuta

Grupi arvestus- ja esitusvaluutaks on Eesti kroon.

Välisvaluutapõhised tehingud ja saldod

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused ning õiglases väärtuses kajastatavad mitte-monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud välisvaluutakursside alusel. Selliseid mitte-monetaarseid varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil, bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid neid kajastatakse tehingupäeva valuutakursi alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes saldeerituna.

Välismaiste tütar-ettevõtete aruanded

Grupi konsolideeritud finantsaruannete koostamisel arvestatakse välismaiste ettevõtete finantsaruanded ümber Eesti kroonidesse, kasutades järgmisi protseduure:

- varad ja kohustused arvestatakse ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval kehtiva ametliku Eesti Panga kursiga;
- kasumiaruanne ja rahavood arvestatakse Eesti kroonidesse aruandeperioodi keskmise kursiga;
- kõik sellest tulenevad valuutakursi vahed kajastatakse omakapitalis eraldi komponendina.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastab Grupp sularaha, korrespondentkontot Eesti Pangas ja nõudmiseni hoiused teistes pankades.

Äritegevuse rahavood on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeerimis- ja finantseerimis-tegevuse rahavood on esitatud aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Finantsvarad ja -kohustused**Finantsvarad**

Finantsvarad on varad, mida võib klassifitseerida sularahaks, lepinguliseks õiguseks saada teiselt ettevõttelt sularaha või muud finantsvara, lepinguliseks õiguseks vahetada teise ettevõttega finantsinstrumente potentsiaalselt soodsatel tingimustel või teise ettevõtte aktsiateks.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtuses, mis sisaldab kõiki finantsvaraga seotud tehingukuluseid (välja arvatud kauplemiseesmärgil soetatud finantsvarade ning tuletisinstrumentide puhul).

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse väärtuspäeval. Finantsvarade ja õkohustuste edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglase väärtuse, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Õiglasest väärtuses kajastatavaid finantsinstrumente hinnatakse ümber nende õiglasest väärtuse. Õiglasest väärtuses kajastatavate finantsvarade ja õkohustuste ning tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutused kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse finantsinstrumenti bilansis tema algses, sisemise intressimääraga diskonteeritud soetusmaksumuses miinus põhiosa tagasimaksed ja väärtuse langusest või laekumise ebatõenäolisusest tingitud võimalik allahindlus.

Grupp klassifitseerib oma finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

1. Laenud ja Nõuded
2. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad
3. Müügiototel finantsvarad
4. Lõpptähtajani hoitavad finantsvarad.

Juhtkond määrab finantsvarade klassifikatsiooni esialgsel arvelevõtmisel.

31.12.2008 ja 31.12.2009 seisuga ei ole grupp klassifitseerinud ühtegi finantsvara kategooriatesse šÕiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvaradõ, šMüügiototel finantsvaradõ ega šLõpptähtajani hoitavad finantsvaradõ.

Laenuid ja nõuded

Laenuid ja nõuded

Laenuid ja nõuete kategooriasse klassifitseeritakse kindlaksmääratud või kokkuleppeliste maksetega mittetuletisinstrumentid, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Laenuid ja nõuded tekivad kui Grupp annab raha, kaupu või teenuseid otse võlgnikule/kliendile, ilma eesmärgita kaubelda tekkiva nõudega. Laenuid ja nõuded võetakse bilansis arvele, kui laenajale makstakse raha või tekib maksenõue ning kajastamine lõpetatakse ainult nõude tasumisel või mahakirjutamisel, sõltumata asjaolust et selle osa võib olla laenu provisjoneerimisel kuludesse kantud. Laenuid ja nõuded kajastatakse aruannetes korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, kasutades sisemist intressimäära.

Liisingnõuded

Grupi liisingtegevus koosneb põhiliselt kapitalirenditehingutest. Kapitalirendinõuete hulka kuuluvad kapitalirenditehingud ja arvete tasumise kokkulepped. Kapitalirenditehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad liisingfirmalt rentnikule üle. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes.

Kapitalirendilepinguist tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingmaksete ajaldatud nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tuluse määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusemärgiga vastaval varakirjel.

Laenuid ja nõuete hindamine

Kui laenuvõtja ei suuda täita õigeaegselt oma tagasimakse kohustust või juhatuse arvates on märke, et laenuvõtja ei suuda täita õigeaegselt tagasimakse kohustust, teostatakse allahindlus.

Allahindluse suurus leitakse laenu jääkmaksumuse ja võimaliku kaetava summa ehk eeldatavate rahavoogude nüüdisväärtus diskonteerituna algse sisemise intressimääraga vahena, võttes arvesse saadud garantiisid ja tagatisi. Leitud allahindluse summa, mis on vajalik allahindluse viimiseks leitud tasemele, peale mahakandmisi, kajastatakse kasumiaruandes kirjel õNõuete ja tingimuslike kohustuste väärtuse muutusö.

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas on olemas objektiivseid tõendusmaterjale finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse langemise kohta. Finantsvarade või finantsvarade grupi väärtus langeb ja väärtuse langusest tulenev kahju on kulu ainult sellisel juhul, kui on olemas objektiivseid tõendusmaterjale, et väärtuse langus on ühe või mitme, peale esialgse varade kajastamist ilmnunud sündmuse tulemus (õkahju tekkimineö) ja et kahju tekkel (või teketel) on usaldusväärselt hinnatav mõju finantsvarade või finantsvarade grupi eeldatavale tuleviku rahavoole. Objektiivne tõendus finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse on languse kohta sisaldab endas jälgitavat infot, millele Grupp on alljärgnevate kahjujuhtumite tekkimiste korral tähelepanu pööranud:

- võlgniku märkimisväärne finantsraskus;
- lepingu katkestamine kohustuste mittetäitmise või intressi või põhimaksete mittetasumise puhul;
- Grupp võimaldab laenuvõtjale tema majanduslikest või juriidilistest probleemidest tulenevate raskuste tõttu järeleandmisi, mida laenuvõtjale tavaolukorras poleks võimaldatud;
- on tõenäoline, et laenuvõtja läheb pankrotti või toimuvad muud majanduslikud ümberkorraldused;
- majanduslike raskuste tõttu selle finantsvara aktiivse turu kadumine;
- uuritavad andmed näitavad, et tuleviku rahavoogudes on toimunud oluline langus peale finantsvarade grupi esialgset kajastamist, vaatamata sellele, et langust ei saa veel identifitseerida individuaalselt, sisaldades
 - ó laenuvõtjate maksejõu ebasoodsad muutused grupis;
 - ó riiklikud või kohalikud majanduslikud tingimused, mis avaldavad negatiivset mõju Grupi varadele.

Grupp kasutab varade väärtuse hindamisel ainult individuaalset hindamist. Kõigepealt hindab Grupp, kas esineb vara väärtuse langusele viitavaid objektiivseid asjaolusid. Kui on olemas objektiivseid asjaolusid, et amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude ja nõuete väärtus on langenud, mõõdetakse allahindluse suurust vara puhasmaksumuse ja eeldatava tuleviku rahavoogude (v.a. tuleviku kahjud, mis ei ole veel tekkinud) diskonteeritud nüüdisväärtuse vahena, kasutades algset sisemist intressimäära. Varade puhasmaksumust vähendatakse läbi laenukahjumite konto ja allahindluse suurus näidatakse kasumiaruandes.

Tagatistega finantsvarade hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtuse miinus väljaostuga kaasnevad kulutuste arvutused näitavad rahavoogusid, mis võidakse saada nende varade realiseerimisel, sõltumata sellest, kas tagatiste väljaostmine on tõenäoline või mitte.

Üldjuhul kantakse laenud bilansist välja kui kõik põhjendatud ümberstruktureerimise või laenu-tagastamise võimalused on aset leidnud ja hilisem sissenõudmine on hinnatud vähetõenäoliseks. Laenud kantakse maha kasumiaruande kontol õNõuete ja tingimuslike kohustuste väärtuse muutusõ. Juhul, kui nõuete hindamise aluseks olevad asjaolud muutuvad ning muutust on võimalik objektiivselt seostada peale vara väärtuse langust toimunud sündmusega, tühistatakse eelnevalt kajastatud allahindlus vähendades allahindluse kontot.

Finantskohustused

Finantskohustuste hulka kuuluvad klientide deposiidid, teiselt pangalt võetud laen, allutatud kohustused ja muud kohustused.

Klientide deposiidid

Deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse real šVõlgnevused krediidasutuse klientideleõ, tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastaval kohustuse kirjel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real šIntressikuluõ

Võlgnevused krediitiasutustele

Võlakohustused võetakse esialgselt arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit; laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades efektiivset intressimäära. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Tehingukulude amortisatsiooni kajastatakse kasumiaruandes koos intressikuludega. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real šIntressikuluõ.

Allutatud laen

Allutatud laenuga on tegemist siis, kui selle tähtaeg on vähemalt viis aastat ning Panga pankroti korral makstakse see tagasi pärast kõigi teiste võlausaldajate nõuete rahuldamist.

Sihtotstarbelised ressursid

Siin näidatakse valitsuse laenufondide ja välisabifondide sihtotstarbeline ressurss. Saadud rahalised vahendid näidatakse bilansis kohustustekirje õMuud võladõ koosseisus. Grupp on saanud sihtotstarbelisi ressursse Maaelu Edendamise Sihtasutustelt.

Rendiarvestus

Grupp kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Grupp kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real šAdministratiivkuludõ.

Kinnisvarainvesteeringud

Maa või hoone, mis on soetatud renditulu teenimise või turuväärtuse tõusu eesmärgil ja mida ei kasutata Grupi enda majandustegevuses ega hoita müügiks tavapärase äritegevuse käigus, kajastatakse kinnisvarainvesteeringuna.

Kinnisvarainvesteeringud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest otseselt soetamisega seotud kuludest. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringud õiglasel väärtuses, mis baseerub iga-aastaselt sõltumatu hindaja poolt määratud turuhinnal ning juhatuse hinnangul, mis põhineb võrreldavatel tehingutel kinnisvaraobjektidega samas piirkonnas või investeeringu diskonteeritud tulevaste perioodide eeldatavatest rahavoogudest. Õiglasel väärtuse kajastatud kinnisvarainvesteeringutelt amortisatsiooni ei arvestata. Kinnisvarainvesteeringult saadud müügitulud, haldamisega seotud kulud on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel õMuud tegevustuludõ ja õMuud tegevuskuludõ. Kinnisvarainvesteeringult ümberhindlusest saadud kasumid ja kahjumid näidatakse kasumiaruandes eraldi kontodel.

Materiaalne põhivara

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud hooned, autod, kontoritehnika, rendipindade parendused ja muud pikaajalise kasutusega varad. Põhivaraks loetakse vara maksumusega alates 5 000 kroonist.

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (s.h. tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Põhivara kulumit on arvestatud lineaarsel meetodil põhivara hinnangulise kasutusea järgi järgnevalt:

Hooned	50 aastat
Autod	6 aastat
Kontoritehnika	3-10 aastat
Rendipindade parendused	lähtudes rendilepingu tähtajast

Kasum ja kahjum põhivara müügist on kajastatud tuluna või kuluna tehingu toimumise hetkel.

Vara väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid, mis viitavad soetusmaksumuses või korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara, materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse langusele. Juhul, kui Panga juhatusel on kahtlusi mõne varaobjekti väärtuse langemise suhtes alla selle bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test.

Finantsvarad

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Selliste finantsvarade, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, väärtuse langust hinnatakse kogumina.

Juhul, kui esineb väärtuse langusele viitavaid tunnuseid, hinnatakse finantsvara alla järgnevalt:

- õiglasel väärtusel kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende õiglase väärtuseni;
- soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes);
- korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga).

Finantsvarade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes kuluna.

Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav), välja arvatud investeeringud tütarettevõttesse, allahindlusi ei tühistata.

Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam kahest alljärgnevast summast:

- finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtus;
- bilansiline jääkväärtus korrigeeritud soetusmaksumuses juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud.

Allahindluste tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes samal kulukirjel vastukandena.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalse ja immateriaalse põhivara vara väärtuse testi käigus leitakse vara kaetav väärtus. Juhul, kui väärtuse test ei ole teostatav üksiku varaobjekti osas, viiakse väärtuse test läbi väikseima varade grupi, kuhu see vara kuulub, ehk raha teeniva üksuse kohta.

Kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga vara neto müügihinnast ja kasutusväärtusest. Kasutusväärtus on vara kasutamisest ja kasutusjärgsest müügist eeldatavalt saadavate rahavoogude nüüdisväärtus, kasutades diskontomäärana sarnase riskitasemega investeeringute oodatavat tulusust.

Vara hinnatakse alla kaetavale väärtusele juhul, kui vara kaetav väärtus on väiksem selle vara bilansilisest jääkmaksumusest. Allahindlus kajastatakse tekkepõhiselt aruandeperioodi kasumiaruandes kuluna. Alla hinnatud varade osas hinnatakse igal bilansipäeval, kas vara kaetav väärtus on tõusnud ja selleks viiakse läbi vara väärtuse test. Kui vara väärtuse testi tulemusel ilmneb, et vara kaetav väärtus on tõusnud ja varasema allahindluse kajastamine ei ole enam põhjendatud, siis suurendatakse vara bilansilist maksumust, välja arvatud firmaväärtus, mille allahindlust ei tühistata. Bilansilise maksumuse ülempiiriks on vara jääkmaksumus, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsel perioodil normaalset amortisatsiooni.

Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes kulu vähendamisena.

Seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 Grupil oli materiaalse põhivara kaetav väärtus võrdne selle vara bilansilise jääkmaksumusega.

Tulumaks

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse alusel ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu teenitud, vaid dividendina ja muus vormis jaotatud kasumilt, samuti omakapitalist tehtavatelt väljamaksetelt, mis ületavad äriühingu omakapitali tehtud rahalisi ja mitterahalisi sissemakseid. Nimetatud seaduse alusel maksustatakse äriühingu poolt dividendina ja muus vormis jaotatud kasum tulumaksuga, mille määr on 21/79 väljamakselt.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust Grupi vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel või kapitali vähendamisel. Väljamaksega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise või muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Dividendide väljamaksmisel tasumisele kuuluvat tulumaksu vähendatakse tütarettevõtetele saadud dividendidelt arvatud 21/79 suuruse osa võrra.

Välismaal registreeritud tütarettevõtte tulumaks

Välisriikides asuvates tütarettevõtetes kajastatakse edasilükkunud tulumaksukohustust bilansilise kohustuse meetodil, mille kohaselt näidatakse bilansis ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud maksusummad. Ajutised erinevused on vahed varade ja kohustuste maksubaasi ning raamatu-pidamisväärtuse vahel. Ajutistelt erinevustelt edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel kasutatakse maksumäära, mis eeldatavasti kehtib vara realiseerimise või kohustuse likvideerimise perioodil. Viimane põhineb maksumääral (ning maksuseadustel), mis kehtib või sisuliselt kehtib bilansikuupäeval. Edasilükkunud tulumaksuvarad kajastatakse finantsaruannetes kõikidelt vähenduskõlblikelt ajutistelt erinevustelt ulatuses, mille võrra on tõenäoline, et ettevõttel on tulevikus maksustatavat tulu, mille vastu on võimalik ära kasutada vähenduskõlblikku ajutist erinevust.

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaksukohustused kajastatakse finantsaruannetes kõikidelt vähenduskõlblikelt ajutistelt erinevustelt, välja arvatud ulatuses, mille võrra on võimalik kontrollida ajutise erinevuse pöördumise kestust ja on tõenäoline, et ajutine erinevus lähemas tulevikus ei pöördu.

Tingimuslikud kasumid ja kahjumid

Tingimuslikke kahjumeid kajastatakse kulu ja kohustusena, kui on tõenäoline, et vara väärtus on kahanenud või kohustus on tekkinud ja sellest tulenevat kahjumit saab mõistusliku täpsusega hinnata. Tingimuslikke kasumeid ei kajastata tulu ega varana.

Finantsgarantiid

Finantsgarantii lepingud on lepingud, mis nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustuste tingimustele. Finantsgarantiid võetakse finantsaruannetes algselt arvele õiglasel väärtuses garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse garantiist tulenevaid kohustusi garantii jääkväärtuses tulenevalt sellest, kumb on kõrgem, kas amortiseerimata teenustasud või moodustatud eraldis vastavalt IAS 37, lähtudes ettevõtte kogemusest ja juhtkonna hinnangust. Koondkasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Garantiikohustuse tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse bilansis eraldisena kuupäeval, mil selgub, et on tõenäoline, et garantii kuulub väljamaksmisele.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast (seaduslik või tõlgenduslik), mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline (on rohkem tõenäoline kui mitte, et vahendite väljavool on vajalik kohustuse rahuldamiseks) ja mille summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu

kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Eraldise ei moodustata tulevaste perioodide kahjumite katmiseks.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muude potentsiaalsete kohustuste osas (lubadused, garantiid ja muud kohustused), mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega seotud kulusid ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kajastatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena. Kui ettevõtte on vastutav ühiselt või eraldi vastutav osalise kahju katmise eest, siis kajastatakse see ülejäänud osa kahjust, mille katmise eest on vastutavad teised osapooled tingimusliku kohustusena. Tingimuslikud kohustused võivad ajas muutuda esialgselt ootusest erineval viisil. Seetõttu hinnatakse neid järjepidevalt tuvastamaks, kas on muutunud tõenäoliseks, et tulenevalt kohustusest on tõenäoliselt Grupil vaja varast loobuda. Kui on muutunud tõenäoliseks, et seni tingimusliku kohustusena kajastatud kohustise tulemusena peab ettevõtte varast loobuma, võtab Grupp arvele eraldise selle perioodi raamatupidamise aastaaruandes, millal vastav tõenäosuse muutus toimus (välja arvatud väga harvadel juhtudel kui kohustusega seotud kulu ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata).

Töötajate hüvitised

Grupp ei paku oma töötajatele eraldi pensioniskeeme ega muud sorti pensionihüvitisi. Grupil on kohustus maksta jooksvalt riikliku pensionifondi osamakseid, mida kajastatakse sotsiaalmaksukuluna.

Töösuhte lõpetamise hüvitised kuuluvad maksmisele tulenevalt kas kontserni otsusest lõpetada töösuhte töötajaga enne tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või töötaja otsusest aktsepteerida vabatahtlikult töösuhte lõpetamist vastutasuks nende hüvitiste eest. Kontsernis kajastatakse töösuhte lõpetamise hüvitisi siis, kui kontsern suudab tõendada, et on võtnud endale kohustuse kas lõpetada töösuhte töötaja(te)ga vastavalt ametlikule üksikasjalikule plaanile töösuhte lõpetamiseks ja puudub reaalne võimalus seda tagasi võtta või maksta töösuhte lõpetamise hüvitisi pakkumise tulemusel, mille eesmärgiks oli ärgitada vabatahtlikku töölt lahkumist. Kui töösuhte lõpetamise hüvitis kuulub väljamaksmisele hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, on hüvitisi diskonteeritud selle nüüdisväärtuseni.

Tulude ja kulude kajastamine

Tulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Tulu kajastatakse siis, kui on tekkinud põhjendatud eeldus, et tehingust tulenevad hüved laekuvad Grupile, ning tulu on usaldusväärselt määratav. Tulu Grupi tavapärase äritegevuse käigus osutatud teenuste eest kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Kulud kajastatakse kui Grupil on tekkinud kohustus vastava kulu osas ja/või kui Grupp on saanud kaupu või teenuseid, ja viimane on varasem.

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või ökohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Teenustasutulu kajastatakse grupi tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Teenustasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel.

Makstud teenustasud ja muud kulud kantakse kuludesse nende toimumise hetkel.

Dividenditulu kajastatakse hetkel, kui määratakse aktsionäri õigus dividendile.

Reservkapital

Reservkapital on Eesti Äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reserv, mida võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda pole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitali moodustatakse kasumieraldistest ning seda ei saa jaotada aktsionäridele.

Uued finantsaruandluse standardid ja Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused.

2009. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest (siin ja edaspidi IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (edaspidi EL) poolt. EL poolt vastu võetud IFRSid ei erine Rahvusvahelise Raamatupidamise Standardite Toimkonna (edaspidi IASB) poolt välja antud standarditest, välja arvatud spetsiifilised riskimaandamise arvestusnõuded vastavalt IAS-le 39, mida ei ole EL poolt jõustatud. Grupi hinnangul ei mõjutaks IAS 39 riskimaandamise nõuded Grupi aruandeid juhul, kui vastavad nõuded oleks heaks kiidetud EL poolt.

Aruandeperioodil esmakordselt rakendunud standard või standardi tõlgendus, mis on kohaldatud, on:

IAS 1 Finantsaruannete esitamine (muudetud)

Muudetud standard nõuab muuhulgas koondkasumiaruande avalikustamist. Koondkasumiaruanne sisaldab lisaks kasumiaruandele omanikega mitteseotud omakapitalis kajastatavaid tulusid ja kulusid. Sellisteks on näiteks valuutakursi vahed, mis tekkivad välismaise tütaretevõtte finantsnäitajate ümberarvestamisel tema arvestusväärangust esitusväärangusse. Koondkasumiaruanne on esitatud eraldi aruandena. Muudetud esitusviis ei mõjuta tehingute ja saldode kajastamist ega arvestuspõhimõtteid.

IFRS 7 § Finantsinstrumentide kohta avalikustatava informatsiooni täiendamineõ õmuudatus, välja antud märtsis 2009.

Kehtib 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus nõuab täiendava informatsiooni avalikustamist õiglase väärtuse mõõtmise ja likviidsusrisi kohta. Ettevõtte peab avalikustama finantsinstrumentide analüüsi, kasutades kolmeastmelist õiglase väärtuse mõõtmise hierarhiat. Muudatus (a) selgitab, et kohustuste

likviidsusanalüüs lepinguliste tähtaegade lõikes peab sisaldama välja antud finantsgarantiisid garantii maksimumsummas ja varaseimas perioodis, mil garantiid võidakse sisse nõuda; ja (b) nõuab tuletisinstrumentide järelejäänud lepinguliste tähtaegade avalikustamist, kui lepinguliste tähtaegade informatsioon on oluline rahavoogude ajastuse mõistmiseks. Ettevõtte peab lisaks avalikustama likviidsusriski maandamiseks hoitavate finantsvarade analüüsi lepinguliste tähtaegade lõikes, kui see informatsioon on aastaaruande kasutajatele vajalik, mõistmaks likviidsusriski olemust ja ulatust. Käesolevas finantsaruandes on avalikustatud informatsioon vastavalt täiendatud nõuetele.

Käesoleva aruande koostamise ajaks on välja antud järgmised uued IFRS standardid ja tõlgendused, mille rakendamine on Grupi finantsaruannete koostamisel kohustuslik alates majandusaastast, mis algab 1. jaanuaril 2009 või hiljem:

IFRIC 11 šIFRS 2 - Tehingud kontserni ja omaaktsiatega"

EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 11 1. märtsil 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Tõlgenduse rakendamine ei mõjutanud oluliselt Kontserni finantsaruannet.

IFRIC 12 šTeenuste kontsessioonikokkulepped"

EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 12 30. märtsil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Tõlgenduse rakendamine ei mõjutanud oluliselt Kontserni finantsaruannet, kuna Kontsernil puuduvad teenuste kontsessioonikokkulepped.

IFRIC 14 šIAS 19 ó kindlaksmääratud hüvitistega vara limiit, minimaalse rahastamise nõuded ja nende koostoime"

EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 14 pärast 31. detsembrit 2008 algavatele aruandeperioodidele.

Tõlgenduse rakendamine ei mõjutanud oluliselt Kontserni finantsaruannet.

IFRS 8 šTegevussegmentidö.

Rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Tõlgenduse rakendamine ei mõjutanud Kontserni finantsaruannet.

IAS 23 šLaenukasutuse kulutused", muudetud märtsis 2007.

Rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Kontserni arvestuspõhimõtte enne standardi muudatust oli laenukulutuste kapitaliseerimine ja seega muudatus ei mõjutanud Kontserni finantsaruannet.

š Muudatused IFRS-desõ, välja antud mais 2008.

Rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatused ei mõjutanud oluliselt finantsaruannet.

š Miiüidavad finantsinstrumendid ja likvideerimisel tekkivad kohustusedõ ó IAS 32 ja IAS 1 muudatus.

Rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus ei mõjutanud finantsaruannet.

š Omandi üleandmise tingimused ja tühistamineõ - IFRS 2 muudatus.

Rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus ei mõjutanud finantsaruannet.

IFRIC 13 "Kliendilojaalsusprogrammid"

EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 13 pärast 31. detsembrist 2008 algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus ei mõjutanud finantsaruannet.

IFRIC 15 "Kinnisvara ehituslepingud"

EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 15 pärast 31. detsembrist 2009 algavatele aruandeperioodidele. Muudatus ei mõjuta oluliselt finantsaruannet.

"Tütar-, ühis- või sidusettevõttesse tehtud investeeringu soetusmaksumusõõ IFRS 1 ja IAS 27 muudatus"

Rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus ei mõjutanud finantsaruannet.

"Varjatud tuletisinstrumentidõõ IFRIC 9 ja IAS 39 muudatused, välja antud märtsis 2009"

EL poolt vastu võetuna rakenduvad IFRIC 19 ja IAS 39 muudatused pärast 31. detsembrist 2009 algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus ei mõjuta finantsaruannet.

IFRIC 16 "Välismaise üksuse netoinvesteeringu riskimaandamineõõ"

EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 16 pärast 30. juunit 2009 algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus ei mõjutanud finantsaruannet.

IFRIC 17 "Mitterahaliste varade üleandmine omanikeleõõ"

EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 17 pärast 31. oktoobrit 2009 algavatele aruandeperioodidele.

IFRIC 17 ei mõjuta Kontserni finantsaruannet, kuna Kontsern ei anna omanikele mitterahalisi varasid.

IFRIC 18 "Klientide poolt üleantavad varadõõ"

EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 18 pärast 31. oktoobrit 2009 algavatele aruandeaastatele.

IFRIC 18 ei mõjuta Kontserni finantsaruandeid.

"Märkimisõõiguste emissioonide klassifitseerimineõõ IAS 32 muudatus, välja antud oktoobris 2009"

Rakendub 1. veebruaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Kontserni hinnangul muudatus ei mõjuta finantsaruannet.

IAS 27 "Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruandedõõ", muudetud jaanuaris 2008"

Rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Kontsern hindab muudetud standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 3 "Äriühendused", muudetud jaanuaris 2008"

Rakendub äriühendustele omandamiskuupäevaga esimesel aruandeaastal, mis algab 1. juulil 2009 või hiljem.

IFRS 3 ei mõjuta Kontserni, kuna Kontsernis ei ole toimumas äriühendusi.

IFRS 5 "Müügiks hoitavad põhivarad ja lõpetatud tegevusvaldkonnadõõ muudatus (ja kaasnevad muudatused IFRS 1-s)"

Rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus ei mõjuta Kontserni finantsaruandeid.

š Riskimaandamisnõuetele vastavad instrumendidõ ó IAS 39 muudatus.

Rakendub tagasiulatuva mõjuga 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatus ei mõjuta Kontserni finantsaruandeid.

IFRS 1 õRahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamineõ, muudetud detsembris 2008.

EL poolt vastuvõetuna rakendub muudetud IFRS 1 pärast 31. detsembrit 2009 algavatele aruandeaastatele.

Muudetud standard ei mõjuta Kontserni finantsaruandeid.

š Rahas arveldatavad kontserni aktsiapõhised tehingudõ - IFRS 2 muudatused.

Ei ole veel vastu võetud EL poolt.

Kontserni hinnangul muudatused ei mõjuta finantsaruannet.

š Täiendavad erandid esmarakendajateleõ - IFRS 1 muudatused.

Ei ole veel vastu võetud EL poolt.

Muudatused ei mõjuta Kontserni finantsaruandeid.

š Muudatused IFRS-desõ, välja antud aprillis 2009.

Ei ole veel vastu võetud EL poolt.

Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatused oluliselt Kontserni finantsaruandeid.

Standardi IAS 24 õSeotud osapooli käsitleva teabe avalikustamineõ muudatus, välja antud novembris 2009.

Ei ole veel vastu võetud EL poolt.

Kontsern hindab muudetud standardi mõju finantsaruandes avalikustatavale teabele.

IFRS 9, š Finantsinstrumendidõ osa 1: klassifitseerimine ja mõõtmine, välja antud novembris 2009.

Ei ole veel vastu võetud EL poolt.

Kontsern hindab standardi põhimõtteid, mõjusid kontsernile ja kontserni poolt selle rakendamise ajastust.

IFRIC 19, š Finantskohustuste lunastamine omakapitaliinstrumentidegaõ.

Ei ole veel vastu võetud EL poolt.

Kontsern hindab tõlgenduse mõju finantsaruandele.

š Minimaalse rahastamisnõude ettemaksedõ ó IFRIC 14 muudatus.

Ei ole veel vastu võetud EL poolt.

Kontsern hindab muudetud tõlgenduse mõju finantsaruandele.

š Piiratud vabastus esmarakendajatele IFRS 7 võrdlusandmete avalikustamiselõ ó IFRS 1 muudatus.

Ei ole veel vastu võetud EL poolt.

Muudatus ei mõjuta Kontserni finantsaruandeid.

Lisa 4. Riskijuhtimine

Käesolevas lisas on toodud avalikustamisele kuuluv informatsioon vastavalt Rahvusvahelistele Finantsaruandluse Standarditele (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus. Täiendav informatsioon, mille nõuded on toodud Eesti Panga presidendi 02. novembri 2009 määruses nr 08, on avaldatud eraldi tegevusaruande 2.13. jaos, lk.13.

Tallinna Äripanga Grupp on kohustatud järgima Eesti Panga poolt esitatavaid regulatiivseid nõudmisi, millega määratakse:

- omavahendite minimaalsuurus;
- kapitali adekvaatsus;
- likviidsus;
- kohustuslik reserv, muud reservid;
- investeringute piirangud;
- riskide kontsentratsioon.

Normatiivide mittetäitmine võib kaasa tuua panga tegevuse piiramise või panganduslitsentsi tühistamise. Juhtkonna hinnangul on Grupp vastavuses kõigi kehtivate seaduste ja normatiividega.

Riskide juhtimise üldpõhimõtted

Pangandus on seotud riskide võtmisega. Riskina käsitletakse krediidasutuse aktive võimalikku väärtuse vähenemist tegevuse käigus esinevate oodatud või ootamatute asjaolude mõjul. Põhimõtteliselt eristatakse kolme liiki põhiriske: krediidi-, turu- ja operatsioonirisk. Igaüks neist koosneb omakorda iseseisvatest riskide alaliikidest: kontsentratsiooniriskidest, tagatiste ümberhindamise riskidest, riigiriskidest, likviidsusriskidest, majandustsükli riskist ja teistest riskidest, mis sõltuvad krediidasutuse suurusest, äristrateegiast ja äritegevuse mastaabist.

Riskide juhtimine on krediidasutuse juhtimissüsteemi lahutamatuks osaks, mis põhineb Eesti seadusandluse nõuetest (sh Krediidasutuste seaduse), Eesti Panga, Finantsinspektsiooni ja teiste järelevalveorganite normatiivnõuetest kinnipidamisel. Igapäevases praktikas põhineb riskide juhtimine kinnitatud Riskide juhtimise meetodikal, Krediidipoliitikal, Operatsiooniriskide juhtimise poliitikal, kontserni talitluspidevuse plaanidel.

Riskide juhtimise protsess hõlmab riskide tuvastamist, kvantitatiivset hindamist, analüüsi, kontrolli ja raporteerimise süsteemi. Selleks kasutatakse riski indikaatoreid ehk kvantitatiivseid näitajaid, mis võimaldavad mõõta riskide jooksvat taset ja hinnata, kas need on lubatud ulatuses, tuvastada nõrku kohti, kindlaks määrata täiendavate materiaalsete ja inimressursside kaasamise vajadust riskide maandamiseks.

Indikaatoreid kasutatakse äriprotsessi eri osade (riski alade) suhtes, kus rikkumine võib endaga kaasa tuua kaotusi Grupi jaoks.

Riskide juhtimise eesmärgiks on riskide vastuvõetava tasemeni viimine, lähtudes krediidasutuse arengustrateegiast, riskiisust, riskide omakapitaliga katmise astmest.

Riskide juhtimise süsteem koosneb eeskirjadest ja protseduurireeglitest, mille täitmine tagab tegevuse kontrollitavuse ja usaldusväärsuse.

Riskide juhtimise struktuuri kuuluvad:

- a. **panga kollegiaalsed juhtimisorganid**, kes vastutavad otsuste vastuvõtmise, sisemiste normatiivdokumentide väljatöötamise ja kinnitamise, samuti limiitide, normatiivide, hindade ja intressimäärade kehtestamise eest;
- b. **struktuuriüksused ja vastutavad täitjad**, kes pideval alusel tagavad riskide kontrolli ja analüüsi;
- c. **sisekontrollitalitus** teostab aktsionäride ja klientide huvide kaitsmist, kontrollides töötajate poolt normatiivaktide, protseduurireeglite, juhtkonna korralduste täitmist.

Riskide juhtimise eest vastutavad kollegiaalsed organid:

- Panga Nõukogu
- Panga Juhatus
- Krediidikomitee
- Aktivate-passivate juhtimise komitee (APJK)
- Talitluspidevuse komitee
- Operatsiooniriski juhtimise töögrupp

Panga Nõukogu kinnitab Grupi strateegia ja arengu põhisuunad, määrab riski lubatud taseme, mida Grupp endale võtab.

Panga Nõukogu kinnitab Krediidipoliitika, Operatsiooniriskide juhtimise poliitika, Krediidikomitee tegevuse põhimõtted ja selle koosseisu, võtab vastu teisi otsuseid, mis kuuluvad tema pädevusse.

Panga juhatus töötab välja riskide juhtimise süsteemi majandus-, metodoloogilisi ja organisatsioonilisi elemente, tagab kontrolli süsteemi toimimise üle vastavalt Krediidiasutuste seaduse nõuetele, järelevalveorganite soovitudele, Panga nõukogu otsustele ja kehtivale seadusandlusele. Esitab nõukogule kontserni arengustrateegia realiseerimise plaanid, arvestades riskide taseme minimiseerimist ning tulukuse ja aktive vajaliku suuruse tagamist.

Kogu vastutus Grupi riskipoliitika rakendamise ning kõikidest riskitüüpidest tekkivate kahjude eest lasub Panga juhatusel. Juhatus oma vastutuse raames delegeerib riskide juhtimise funktsioone pideval alusel tegutsevatele komiteedele.

Krediidikomitee ó tööorgan, mis otsustab Grupi poolt võetava krediidiriski lubatud taseme üle tegeleb kliendi krediidiriski hindamisega ning Panga laenuportfelliga seotud riskide juhtimisega. Laenuportfelli optimaalset mahtu arvestatakse igakuiselt ja võrreldakse seda Panga faktilise laenuportfelli mahuga.

Aktivate-passivate juhtimise komitee (APJK) on finantsriskide sh likviidsusriskide juhtimise tööorganiks. Komitee koosseisu kuulub likviidsuse juhtimise töögrupp.

APJK töökord, põhiülesanded, koosseis on sätestatud APJK põhimääruses, mis kinnitatakse panga juhatusel poolt.

Komitee põhiülesanded on:

- Riskide juhtimise metoodikas välja toodud näitajate regulaarne monitooring
- Ressursside hinnaparameetrite ja nende paigutamise suundade kindlaksmääramine
- Aktivate ja passivate struktuuri optimeerimine
- Finantsriskide juhtimise metoodikate ja protseduuride väljatöötamine
- Otsuste vastuvõtmine Panga likviidsuse tagamise osas

- Kontserni limiitide kehtestamise poliitika põhiparameetrite kinnitamine
- Intressimäärade poliitika väljatöötamine
- Omakapitali planeerimise protsessi organiseerimine
- Riskide katteks kapitali piisavuse arvutamine, arvestades ICAAP nõudeid

õRiskide juhtimise meetodikaõ põhjal teostab likviidsuse juhtimise töögrupp dekaadselt monitooringut, jälgimaks pangasiseste normatiivide täitmist. Samuti esitatakse Panga juhatusele ja Aktivate-passivate juhtimise komiteele analüütiline raport õRiski juhtimise meetodikasõ ette nähtud finantsriskide normatiividest kinnipidamise kohta. Samas esitatakse efektiivsuse koondnäitajad.

Talitluspidevuse komitee on Grupi tööorganiks, mille eesmärgiks on Grupi tegevuse jätkamise tagamine erakorraliste sündmuste korral. Komitee koosseisu ja Grupi talitluspidevusplaani kinnitab Panga juhatus.

Operatsiooniriski juhtimise töögrupp juhindub oma töös panga juhatuse poolt kinnitatud õOperatsiooniriskide juhtimise poliitikastõ, teostab igakuiselt operatsiooniriskide monitooringut, arvutab operatsiooniriski näitajat ja teavitab operatsiooniriski tasemest Panga juhatust ja Finantsinspektsiooni.

Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb tõenäolisest kahjust, mis võib tekkida võlaõiguslikest lepingutest (nt. laenulepingutest) tulenevate kliendipoolsete kohustuste ebakorrektsel täitmisel või mittetäitmisel või muude tegurite tõttu (sh. tagatise ebapiisavus).

Krediidirisk moodustab suurima osa Grupi koguriskist ja see kaasneb peaaegu kõigi krediidi-toodetega nagu laenud, liising, krediitkaardid, garantiid.

Krediidiriski suhtes avatud finantsvaradeks on nõuded klientidele ja krediidasutustele ning muud nõuded ning maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon on nende finantsvarade bilansiline väärtus.

Oma laenugevuses juhindub Tallinna Äripanga Grupp Eesti Vabariigi seadusandlusest ning Tallinna Äripanga normatiivaktidest, sealhulgas juhatuse poolt kinnitatud krediidipoliitikast.

Krediidiriski võtmise otsustab kollegiaalselt krediidikomitee. Krediidiriski võtmise, mis ületab 10% panga omavahenditest, peab aktsepteerima ka Panga nõukogu.

Grupi riskivõtmise põhimõtted on alljärgnevad:

1. risk peab olema hinnatav;
2. risk peab olema nõuetekohaselt tagatud;
3. tagatis peab olema nõuetekohaselt kindlustatud;
4. riskid peavad olema hajutatud erinevate majandusharude ja piirkondade vahel ning tähtsuse ja tagatiste abil;
5. tugeva järelevalvesüsteemiga peab olema tagatud võimalike probleemide avastamine võimalikult varases staadiumis.

Krediidiriski hindamine toimub nii enne laenu väljastamist kui ka hiljem kvartaalselt teostatava monitooringu alusel.

Krediidiriski mõõtmine hõlmab endas alljärgnevat tegevusi:

- krediiklientide senise tegevuse hindamine;
- juhtkonna ja omanike riskitaseme hindamine;
- tagatiste hindamine;
- tagatiste kindlustatus;
- äriplaani ning esitatud kassavoogude prognooside analüüs ja hindamine;
- potentsiaalse kliendi usaldusväärsus ja tunnus;
- positiivne krediidialugu;
- laenuaotleja maariski hindamine, milleks kasutatakse Baseli II komitee meetodikat.

Välja antud ja välja antavad laenud kaetakse täielikult Grupi omavahendite ja kaasatud vahendite poolt (sh. sihtotstarbelised laenud ja nõudmiseni hoiused). Ühe laenusaja (väljaarvatud tütarettevõtted) kohustused Grupi ees ei tohi ületada 10% panga omavahenditest, v.a. Panga nõukogu otsuse alusel. Ühele majandusharule või tööstusala harule väljaantud laenude maht (väljaarvatud tütarettevõtte investeringud) ei saa ületada 25% laenuportfelli.

Kvartaalselt teostatakse laenuportfelli monitooringut, mille käigus vaadeldakse iga üksikut laenu ja klienti eraldi. Hindamisel pöörab Grupp tähelepanu laenulepingu tingimuste täitmisele, sh. lepingujärgsete maksete õigeaegsusele, kliendi finantsseisundile, tagatise seisundile ning Grupile vajaliku informatsiooni ja dokumentatsiooni esitamisele.

Kriteerium 1: maksedistsipliin

1. intressid ja põhiosa makstud graafiku järgi, kõrvalekalded graafikust maksimaalselt 7 päeva (kuni 3 korda aastas), või üks viivitus aastas 7 kuni 15 päeva.
2. viivitus intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu kõrvalekalded graafikust 8 kuni 15 päeva (kuni 3 korda aastas) või 1 kord 15 kuni 30 päeva.
3. viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 30 kuni 60 päeva (kuni 2 korda aastas).
4. viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 60 kuni 90 päeva.
5. viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust üle 90 päeva.

Kriteerium 2: finantsolukord

1. hea finantsseis, võime maksta laenu põhisummat ja intresse on hea ning tõenäoline, et see olukord säilib tulevikus.
2. stabiilne finantsseis, kuid konkreetsed finantsnäitajad viitavad tähelepanu pööramise vajadusele.
3. on olemas finantsnäitajad, mille tõttu tekib kahtlus laenusaja võime osas korrektselt laenu tagasi maksta.
4. on olemas finantsnäitajad, mis viitavad laenusaja võimetusele korrektselt laenu tagasi maksta.
5. laenusaja finantsseis näitab laenusaja võimetust laenu tagasi maksta.

Laenusaja finantsolukorra reitingu aluseks on: likviidsus (kiire), müügi rentaablus, omakapitali osakaal bilansist, intresside kattuvuse koefitsient, üldise finantsseisundi hindamine.

Kriteerium 3: tagatis

1. esimese järjekorra hüpoteek likviidsele tagatisele, käsipant, transpordivahendipant.

2. A reitingu tagatis hindamismaksumusega vähemalt 125% laenusummalt, 2 järjekorra hüpoteek likviidsele varale, väärtpaperite pant, firma käendus, mille omakapital on 3 korda suurem laenu summast, eraisikute käendus summas alla 0,5 miljonit eek.
3. kommertspant, ebalikviidne kinnisvara, firma käendus, mille omakapital on 2 korda suurem laenu summast.
4. laen kaetud erinevate tagatistega maksumusega 100% kuni 125% laenusummast.
5. laen kaetud erinevate tagatistega maksumusega alla 100% laenusummast.

Laenu hindamise valem: Laenu reiting = (maksedistsipliini reiting, laenusaaja finantsseisundi reiting, tagatise reiting) / 3.

Kriteerium 4: Laenu põhiosa asukoht laenu tagasimaksmisel

Kui toimub reitingu alandamine vähemalt kahe kriteeriumi alusel (I kuni III), siis neljanda kriteeriumi mõjul koondreitingut võib alandada veel 1 punkti võrra kliendihalduri ettepanekul. See teostatakse krediidiosakonna juhtkonna nõusolekul.

Kliendi lepingujärgsete maksete õigeaegsuse ja tema finantsseisundi hindamisel lähtutakse 5-punkti süsteemist, A kuni E, kus A kirjeldab kõige tugevamat ja E kõige nõrgemat klienti (vt.lisa 7). Eraldi hinnatakse kliendi tagatise lähtudes vormistatud tagatise liigist, tema väärtusest, väärtuse muutusest, tagatise likviidsusest ja tema kindlustamisest.

Laenureitingu ja krediidiklassi seotus:

- 1= klass
- 2= klass B
- 3= klass C
- 4= klass D
- 5= klass E

Vaatamata kliendi suurusele pööratakse tähelepanu laenusumma tagastamisele, kas ühe summana lepingu lõpus (nn. bullet-laen) või proportsionaalsete osadena. Bullet-laenud on võetud eritähelpanu alla.

Tagatise väärtuse maksumuse arvestamisel võetakse arvesse selle turuhinda. Probleemsete laenude puhul teostab Grupp tagatise maksumuse ümberhindamist selle maksumuse kindlakstegemiseks kinnisvaraturul hindade langemise tingimustes. Tagatiste maksumust enne ja peale ümberhindamist arvestatakse probleemsete nõuete hindamisel ja omakapitali piisavuse sisemiste nõuete arvutamisel (ICAAP, PillarII).

Samuti jälgitakse tähelepanelikumalt kliente, kelle kohustused Grupi ees ületavad 10% Grupi neto-omavahenditest.

Ülalnimetatud algandmete alusel toimub monitooringu käigus Grupi laenuportfelli hindamine. Krediidikomitee hindab ebatõenäoliste laenude ulatust ja nõuete laekumise tõenäosust kvartaalselt. Iga kahjutunnusega laenuõude jaoks, mille puhul on tuvastatud nõude väärtuse langus, moodustatakse eraldi laenu allahindlus, millest moodustub kokku panga laenuportfelli allahindlus.

Esmaselt hindavad laenuportfelli laenuosakonna töötajad, kelle poolt koostatud allahindluste ülevaate ja ettepanekute alusel otsustab Krediidikomitee laenude allahindluse vajaduse ja ulatuse. Laenude jälgimist ning allahindamist kontrollitakse Panga sisekontrolli, finantsinspektsiooni ning audiitori poolt.

Analüüs šGrupi nõuded klientidele on toodud järgmiste klasside ja alaklasside lõikes (vt. lisa7):

1. laenud ettevõtetele:
 - investeeringislaenud
 - arvelduslaenud
 - muud laenud
2. laenud eraisikule:
 - eluasemelaenud
 - muud laenud.

Tähtjaks tasumata, allahinnatud nõuded klientidele ja nõuete tagatised on esitatud lisa 7, lk. 60.

Riskide kontsentreerumine miljonites kroonides

	31.12.2009		31.12.2008	
	arv/summa	% neto-omavahenditest	arv/summa	% neto-omavahenditest
1. Suure riskikontsentratsiooniga klientide arv	4	-	1	-
2. Suure riskikontsentratsiooniga klientide võlakohustused	207.0	67.8%	56.3	13.7%
3. Krediidiasutusega seotud isikute võlakohustused	14.5	4.8%	14.9	3.6%

Krediidiasutuse seaduse järgi loetakse suure riskikontsentratsiooniga laenuks ühele isikule või seotud isikute grupile antud laenu, mis ületab 10% krediidiasutuse omavahenditest ja krediidiasutuse poolt antud suure riskikontsentratsiooniga laenude kogusumma ei tohi ületada 800% krediidiasutuse omavahenditest.

Seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 oli nii Tallinna Äripank Grupp vastavuses eelpool nimetatud riskide kontsentreerumise piirmääradega.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 esitatud Grupi nõuete jaotus majandussektorite lõikes. Nõude all on kajastatud nõuded Eesti Pangale, klientidele (sh. liisingnõuded) ja krediidi- asutustele.

Nõuete jaotus majandussektorite lõikes miljonites kroonides

31.12.2009

Tegevusharu	Bilansilised nõuded			s.h. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	bilansivä- lised tehingud	Tegevu- haru osakaal
	nõuded	väärt- paberid	muud nõuded				
Põllumajandus, jahindus ja metsandus	40.7	-	0.1	7.2	0.7	-	2.3%
Töötlev tööstus	43.9	-	-	22.7	13.3	4.4	2.7%
Ehitus	28.8	-	0.1	6.5	3.1	13.6	2.4%
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	47.0	-	0.2	21.7	11.8	1.7	2.8%
Finantsvahendus	1 443.2	-	1.6	28.7	15.1	5.6	82.0%
Kinnisvaraalaane tegevus	26.4	-	0.1	7.9	3.7	3.4	1.7%
Haldus- ja abitegevused	34.0	-	-	-	-	0.3	1.9%
Muud tegevusharud	17.3	0.2	-	14.4	0.6	2.0	1.1%
Eraisikud	47.4	-	0.2	1.3	0.9	8.0	3.1%
Kokku	1 728.7	0.2	2.3	110.4	49.2	39.0	100.0%

31.12.2008

Tegevusharu	Bilansilised nõuded			s.h. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	bilansivä- lised tehingud	Tegevu- haru osakaal
	nõuded	väärt- paberid	muud nõuded				
Põllumajandus, jahindus ja metsandus	42.3	-	0.1	1.6	0.3	-	1.3%
Töötlev tööstus	51.0	-	-	42.8	10.5	0.8	1.6%
Ehitus	79.3	-	0.1	0.8	-	14.5	2.9%
Hulgi- ja jaekaubandus, mootor- sõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	54.5	-	0.2	11.1	5.1	7.3	1.9%
Finantsvahendus	2 762.8	-	1.0	-	-	25.5	86.9%
Kinnisvaraalaane tegevus	67.3	-	0.2	10.6	8.7	1.8	2.2%
Muud tegevusharud	39.3	-	0.1	8.0	-	0.7	1.2%
Eraisikud	57.2	-	0.4	8.3	0.2	8.1	2.0%
Kokku	3 153.7	-	2.1	83.2	24.8	58.7	100.0%

Vaata ka lisa 7.

Riigirisk

Rahvusvahelistes mastaapides tegutsevate krediidasutuste, sh. Tallinna Äripanga Grupi jaoks on oluline hinnata adekvaatselt riigiriski. Riigirisk koosneb kahest komponendist: majanduslikust ja poliitilisest riskist.

Majanduslik risk hõlmab üldist majandus- ja finantsjuhtimise taset riigis (nii makromajanduses kui ettevõtetes), riigi konkurentsivõimet maailmaturul, maksebilansi olukorda, rahvusvaluuta stabiilsust jms.

Poliitilise riski suuruse määrab poliitilise süsteemi stabiilsus, suhted naaberriikidega ja julgeoleku-garantiid. Poliitilise riski hindamisel on mõeldud sellele, kuidas nimetatud tegurid võivad mõjutada omandiõigust.

Reaalsed majanduslikud ja poliitilised riskid on omavahel läbipõimunud ja neid tuleb hinnata ühtse tervikuna.

Maariski võib defineerida järgmisel viisil:

- konverteerimise risk (rahvusvaluuta devalveerimine);
- rahaliste vahendite ülekande riskid;
- riigi maksevõimetuse risk (default).

Maariski maandamiseks kasutab Grupp järgmisi meetmeid:

- *Konverteerimise risk*
 - Grupp ei teosta operatsioone nende riikide valuutadega, mille konverteerimine on piiratud;
 - Grupp ei teosta operatsioone nende riikidega, mille rahvusvaheline maine on ebaselge või ebastabiilne;
- *Rahaliste vahendite ülekande riskid*
 - Kõik valuuta ostu-müügi operatsioonid teostatakse läbi diilingusüsteemi REUTERS 2000;
 - Pank ei ava korrespondentkontosid riikides, millede poliitilised ja/või majanduslikud riskid on kõrged.
- *Riigi maksevõimetuse risk*
 - Vastavat riski reguleeritakse läbi range korrespondentpankade valiku.

Kõiki ülalnimetatud riske analüüsib, haldab ja kontrollib APJK ja Panga juhatus. Vajadusel kaastakse ka vastavaid kogemusi omavaid Panga nõukogu liikmeid.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 esitatud eraldi Grupi nõuete kontsentreerumine geograafiliste piirkondade lõikes. Nõude all on kajastatud nõuded Eesti Pangale, klientidele ja krediidasutustele.

Nõuete jaotus geograafiliste piirkondade lõikes miljonites kroonides
31.12.2009

Piirkond	Bilansilised nõuded			sh. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansi- välised tehingud	Piirkonna osakaal (%)
	nõuded	väärt- paberid	muud nõuded				
Eesti	477.4	-	0.7	81.7	34.1	27.4	28.6%
USA	549.5	-	-	-	-	-	31.0%
Austria	307.4	-	-	-	-	-	17.4%
Meits	100.2	-	-	-	-	-	5.7%
Saksamaa	89.2	-	-	-	-	-	5.0%
Venemaa	185.8	-	1.6	28.7	15.1	9.5	11.1%
Muud riigid	19.2	0.2	-	-	-	2.1	1.2%
Kokku	1 728.7	0.2	2.3	110.4	49.2	39.0	100.0%

31.12.2008

Piirkond	Bilansilised nõuded			sh. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansi- välised tehingud	Piirkonna osakaal (%)
	nõuded	väärt- paberid	muud nõuded				
Eesti	461.0	-	1.2	81.6	24.8	23.4	15.1%
USA	626.0	-	-	-	-	-	19.5%
Austria	687.4	-	0.2	-	-	-	21.4%
Saksamaa	1 198.1	-	-	-	-	-	37.3%
Venemaa	121.6	-	0.1	1.6	-	32.3	4.8%
Muud riigid	59.6	-	0.6	-	-	3.0	1.9%
Kokku	3 153.7	-	2.1	83.2	24.8	58.7	100.0%

Tururisk

Tururisk kujutab endast kahjumi võimalust, mis on põhjustatud ebasoodsatest finantsturgude liikumistest või valuutakursside, intressimäärade ja väärt-paberite väärtuse muutustest. Tururisk omab makroökonomilist iseloomu. Tururiskist on mõjutatavad enamuse pangateenustest, sh. laenud, hoiused ja tuletisinstrumentid.

Grupi jaoks eksisteerib 2 tururiski peamist all-liiget:

- 1) valuutarisk;
- 2) intressirisk;

Tururiski juhtimisel juhindub Grupp järgmistest reeglitest:

- olemasolevate valuutaressursside katteks olevate aktive samas valuutas nomineerimine;
- avatud netovaluutaposisioon ei ole üle 25% omakapitali summast;
- siseste normatiivide pidev jälgimine õRiskide juhtimise metoodika alusel;
- Eesti kroonides väljaantavate pikaajaliste laenude lepingutes on Eesti kroon tagastamisel seotud euroga. Tagatiste turuhinna muutuste risk on maandatud selle kaudu, et Grupp laenab raha summas 65% laenutagatise hindamisväärtusest väljaandmise hetkel hinnatuna;
- valuutariskide maandamiseks kasutatakse tuletisinstrumente (forward- ja swaptehinguid);
- erinevate riskide hindamise tulemuste omavaheline seostamine;

- kehtestatud on intressimarginaali minimaalne limiit tasemel 0,3% ressursside efektiivse intressimäära tasemeni (deposiidimäär + reserveerimise intressimäär + maksustamise määr).

Tururiskide juhtimisega tegelevad APJK, samuti laenuosakonna ja välisarvelduste osakonna töötajad. Intressi- ja ajaliste mittevastavuse juhtimist intressitootvate aktive ja intressikandvate passivate vahel teostab APJK koos laenuosakonnaga. Investeeringusportfelli väärtuse muutmise riski hinnatakse eraldi kapitali piisavuse (ICAAP) sisehindamise stress-analüüsi raames. Riski katmise arvutamiseks kasutatakse valemit, millesse on pandud kinnisvara hindade 30%-line languse stsenaarium investeeringute bilansilisest väärtusest.

Grupis puudub kauplemisportfell, mis välistab kauplemistehingute aktsiahindade muutuste riski tekkimist ja seetõttu täiendavate kapitalinõuete juurdearvutamist.

Tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja kohustused Eesti krooni ekvivalendis miljonites kroonides.

Finantsvarade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes miljonites kroonides.

31.12.2009

	EEK	USD	GBP	RUB	EUR	MUU	KOKKU
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	172.7	11.1	-	0.1	17.9	-	201.8
Nõuded krediitiasutustele	1.3	849.4	6.4	9.3	343.9	10.0	1 220.3
Nõuded klientidele-neto	52.5	5.8	-	-	230.0	-	288.3
Väärtpaberid	-	-	-	-	0.2	-	0.2
Muu vara (lisa 9)	3.3	0.4	-	-	1.7	-	5.4
Varad kokku	229.8	866.7	6.4	9.4	593.7	10.0	1 716.0
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	-	-	-	-	57.1	-	57.1
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	221.3	571.4	4.4	8.3	539.7	6.6	1 351.7
Allutatud laen	-	106.5	-	-	-	-	106.5
Muud kohustused (lisa 15)	5.7	186.1	2.0	1.2	2.3	3.1	200.4
Kohustused kokku	227.0	864.0	6.4	9.5	599.1	9.7	1 715.7
Bilansiline netopositsioon	2.8	2.7	-	-0.1	-5.4	0.3	0.3

31.12.2008

	EEK	USD	GBP	RUB	EUR	MUU	KOKKU
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	137.8	1.0	-	0.6	7.7	-	147.1
Nõuded krediidasutustele	1.4	2 324.1	1.4	55.7	206.2	13.4	2 602.2
Nõuded klientidele-neto	30.1	6.2	-	74.6	276.3	-	387.2
Muu vara (lisa 9)	6.1	0.2	-	0.5	0.1	0.1	7.0
Varad kokku	175.4	2 331.5	1.4	131.4	490.3	13.5	3 143.5
Passiva							
Võlgnevused krediidasutustele	-	-	-	19.7	87.1	-	106.8
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	234.3	562.0	0.7	40.4	323.2	11.6	1172.2
Allutatud laen	-	108.8	-	-	-	-	108.8
Muud kohustused (lisa 15)	6.4	1 670.5	1.3	25.0	26.1	1.0	1 730.3
Kohustused kokku	240.7	2 341.3	2.0	85.1	436.4	12.6	3 118.1
Bilansiline netopositsioon	-65.3	-9.8	-0.6	46.3	53.9	0.9	25.4

Iga valuuta netopositsioon seisuga 31.12.2009 oli alla 1% neto omavahendite taseme. Gruppi valuutade netopositsioonide taset bilansikuupäeva seisuga kajastab aasta jooksul tekkivat iseloomulikku valuutapositsioonide taset.

Netopositsioonide arvutamisel ei võetaks arvesse Eesti kroon ega euro, kuna Eesti kroon on seotud euroga fikseeritud suhtega 15,6466 EEK : 1 EUR.

Alljärgnevas tabelis on toodud tundlikuse analüüs bilansipäeva seisuga võimalike mõstlike valuutakursside muutuste suhtes.

	31.12.2009	31.12.2008
tuhandetes kroonides		
Valuutade tugevnemine 5% (2008: 10%)	Mõju kasumile või kahjumile	Mõju kasumile või kahjumile
USD tugevnemine 5% (2008: 10%)	135	-980
RUB tugevnemine 5% (2008: 10%)	-5	4 630
CHF tugevnemine 5% (2008: 10%)	45	80
Muu (välja arvatud EUR) tugevnemine 5% (2008: 10%)	-30	-50
Kokku	145	3 680
Valuutade nõrgenemine 5% (2008: 10%)		
USD nõrgenemine 5% (2008: 10%)	-135	980
RUB nõrgenemine 5% (2008: 10%)	5	-4 630
CHF nõrgenemine 5% (2008: 10%)	-45	-80
Muu (välja arvatud EUR) nõrgenemine 5% (2008: 10%)	30	50
Kokku	-145	-3 680

Rahavooline intressirisk on finantsinstrumendi tulevaste rahavoogude kõikumise risk turuintressimäärade muutustest tingituna. Neto intressitulu on mõjutatud välistest teguritest nagu muutused Euribori määras, intressikõvera muutused ja konkurentsivõime. Grupp mõõdab neto intressitulu riski kui võimalikku muutust tuludes.

Alljärgnevas tabelis on toodud Grupi intressiriski analüüs. Grupi finantsvarad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses, klassifitseeritud lepingulise intressi fikseerimise või tähtaja järgi, sõltuvalt, milline toimub varem.

Intressikandvad varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi miljonites kroonides

31.12.2009

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Aktiva							
Nõuded keskpangale	170.9	-	-	-	-	-	170.9
Nõuded krediiasutustele	1 110.5	-	109.8	-	-	-	1 220.3
Nõuded klientidele, bruto	5.8	117.0	56.0	32.4	12.4	41.6	265.2
Väärtpaberid	-	-	-	-	-	0.2	0.2
Aktiva kokku	1 287.2	117.0	165.8	32.4	12.4	41.8	1 656.6
Passiva							
Võlgnevused krediiasutustele	-	57.1	-	-	-	-	57.1
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	845.6	291.7	176.0	10.0	14.5	13.9	1 351.7
Allutatud kohustused	-	-	19.6	-	86.9	-	106.5
Passiva kokku	845.6	348.8	195.6	10.0	101.4	13.9	1 515.3
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	441.6	-231.8	-29.8	22.4	-89.0	27.9	141.3

31.12.2008

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Aktiva							
Nõuded keskpangale	139.5	-	-	-	-	-	139.5
Nõuded krediiasutustele	725.2	1 875.9	1.1	-	-	-	2 602.2
Nõuded klientidele, bruto	6.2	182.6	54.7	98.8	26.1	16.0	384.4
Aktiva kokku	870.9	2 058.5	55.8	98.8	26.1	16.0	3 126.1
Passiva							
Võlgnevused krediiasutustele	-	55.8	48.4	2.6	-	-	106.8
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	733.1	215.8	162.4	12.2	22.8	25.9	1 172.2
Allutatud kohustused	-	-	-	20.0	-	88.8	108.8
Passiva kokku	733.1	271.6	210.8	34.8	22.8	114.7	1 387.8
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	137.8	1 786.9	-155.0	64.0	3.3	-98.7	1 738.3

Seisuga 31.12.2009 ja 31.12.2008 ning vastavate perioodide jooksul ei olnud grupil õiglases väärtuses kajastatud finantsvarasid ega õkohustusi, seega ei ole grupp avatud õiglase väärtuse ehk hinnariskile.

Likviidsusrisk

Likviidsus iseloomustab Grupi võimet täita endale võetud kohustusi igal konkreetsel ajahetkel, samuti Grupi võimet teatud perioodi jooksul muuta ebasoodsat likviidsuse tasandit või vähemalt olemasoleva tasandi konstantsena hoidmist aktiiva ja passiva struktuuri muutmise ja lisavõõrkapitali kaasamise abil ning finantspüsivuse suurendamist tulude kasvu näol.

Likviidsusrisk tuleneb varade ja kohustuste tähtaegade erinevusest, varade poolel asuvate vahendite realiseerimise kiirusest kohustuste katmiseks, üldisest varade struktuurist ja ühtlasi ka kohustuste intressitundlikkusest.

Likviidsusrisi juhtimisel juhindub Grupp järgmistest reeglitest:

- Grupi likviidsusrisi reguleerimise aluseks on Eesti Panga kohustusliku reservi nõue;
- Eesti Panga poolt kehtestatud õKrediidiasutuse usaldatavusnormatiividõ järgimine;
- Pangasisese integraalse likviidsusnäitaja kasutamine õ iga 10 päeva järel arvestamine kolme erineva faktori alusel;
- koefitsientide ja liimitide jälgimine (nii Eesti Panga poolt kehtestatud kui ka Grupi siseseid) õ aluseks on õRiskide juhtimise metoodikaõ ja õLikviidsuse juhtimise metoodikaõ;
- Grupi poolt väljatõõtatud stress-testide tulemuste analüüs;
- Panga kassas piisava sularaha varu taseme määramine ja hoidmine;
- hoiuste ja laenude mahtude prognoosimine, laenude kustutamise graafikute koostamine;
- avatud valuutapõsitsiooni tasakaalustamine;
- Grupi ressursibaasi stabiilsus tagatakse konkurentsivõõmeliste ja atraktiivsete intressimäärade pakumistega tähtajalistele depõõtidele;
- tähtajaliste depõõtide lõõpetamise tingimused (30-päõevaline etteteatamine);
- erinevate riskide hindamise tulemuste omavaheline seostamine.

Likviidsusriskide juhtimisega tegeleb APJK. APJK teostab aktivate monitooringut, kontrolli ja õõberpaigutamist, eesmärgiga saavutada võõimalikult optimaalset bilansi struktuuri vastuvõõetava likviidsuse tasandi säõõlitamisel, samas sellist likviidsusreservi säõõlitamist, et tagada mitteplaaniliste tekkivate finantsvajaduste rahuldamist (tulusate investeerimis- ja laenutehingute tagamine, ettenäõõematute ja hooajaliste laenunõõudluse kõõõikumiste kompenseerimine ning ootamatute depõõtide kõõõrvaldamise täõõendus).

Likviidsusriskide juhtimise strateegilisi küõõsimusi arutab APJK regulaarselt mitte vähem kui õõks kord kuus.

Likviidsuse juhtimise ja sellest tuleneva riski igapäõõvase haldamisega tegeleb tõõõrõõhm, kuhu kuuluvad APJK liikmed ning tõõõtajad raamatupidamis- ja välisarveldusosakonnast.

Tõõõrõõhm kontrollib Grupi likviidsustaset pidevalt (igapäõõvaselt) ning kord nädalas esitab Panga juhatusele oma tegevuse aruande.

Likviidsusrisk (järelejäänud tähtaegade järgi) miljonites kroonides**31.12.2009**

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Finantskohustused							
Võlgnevused krediidiasutustele	-	27.0	3.8	28.1	-	-	58.9
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	845.6	294.9	186.4	13.4	13.8	7.9	1 362.0
Allutatud kohustused	-	1.2	22.3	2.8	94.9	-	121.2
Muud kohustused*	197.2	-	-	-	-	-	197.2
Garantiid ja laenudega seotud bilansi- välised kohustused**	-	2.2	22.3	10.4	1.3	2.8	39.0
Kokku finantskohustused	1 042.8	325.3	234.8	54.7	110.0	10.7	1 778.3
Kokku finantsvarad	1 333.1	12.8	179.8	50.4	22.2	112.3	1 710.6
Järelejäänud tähtaegade erinevus	290.3	-312.5	-55.0	-4.3	-87.8	101.6	-67.7

31.12.2008

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Finantskohustused							
Võlgnevused krediidiasutustele	-	6.7	108.3	0.7	-	-	115.7
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	733.1	220.8	176.8	23.4	23.5	14.0	1 191.6
Allutatud kohustused	-	1.0	3.0	23.8	8.5	91.6	127.9
Muud kohustused*	1 722.9	1.6	-	-	-	-	1 724.5
Garantiid ja laenudega seotud bilansi- välised kohustused**	-	9.4	33.8	15.3	0.2	-	58.7
Kokku finantskohustused	2 456.0	239.5	321.9	63.2	32.2	105.6	3 218.4
Kokku finantsvarad	899.6	1 913.1	60.0	114.0	30.5	119.3	3 136.5
Järelejäänud tähtaegade erinevus	-1 556.4	1 673.6	-261.9	50.8	-1.7	13.7	-81.9

* laenudega seotud bilansivälised kohustused on bilansikuupäeva seisuga kasumata laenulimiidid.

** muud kohustused sisaldavad maksed teel, lõpetamata väärismetallidega seotud tehingud, ja muud võlad (lisa 15).

Ülaltoodud tabelist on toodud finantskohustuste eeldatavad diskonteerimata rahavood ja varade bilansilised väärtused. Kohustuste täitmiseks on Grupil olemas järgmised varad: raha, kontojääk keskpangas, hoiused teistes pankades ning laenud ja nõuded klientidele. Tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused Eesti krooni ekvivalendis.

Operatsioonirisk

Operatsioonirisk tähendab riski, mis grupisiseste või -väliste tegurite mõjul võib negatiivselt mõjutada Grupi tegevust ning viia kahjumi tekkimiseni. Operatsioonirisk koosneb alljärgnevast:

- infotehnoloogiline risk;
- protseduuririsk;
- personalirisk;
- juriidiline risk;
- välised riskid.

Operatsiooniriski maandamiseks on Tallinna Äripanga Grupis tehingute administreerimiseks loodud kontrollsüsteem, mis tagab teostatud tehingutele mitmekordse järelevalve. Vastavuses õperatsiooniriskide juhtimise poliitikaga toimub Grupis igakuiselt operatsiooniriski monitoo-ring, mis näeb ette 40 000 krooni ületavate operatsiooniriski kahjujuhtumite ja intsidentide kont-

rollimist. Monitooringu tulemuste alusel arvutatakse välja operatsiooniriski näitaja (OR), mis näitab kaalutud keskmist IT riskide, protseduureeglite-, personaali-, juriidiliste- ja välisriskide

osas. Operatsiooniriski näitaja edastatakse Panga sisekontrollile ja APJK-le informeerimiseks ja kontrollimiseks. Igaaastase juhatuse liikmete ja Grupi juhtivate töötajate ankeeterimise käigus koostatakse riskide kaart, mis kujutab endast riskijuhtumite mudelit (skooringu mudel). Riskide kaart annab võimaluse tuua välja suurema riski võimalusega tsoonid, samuti määrata erinevate riskide kaalu koefitsiente, mida kasutatakse OR juures. Operatsiooniriski aruanded esitatakse kvartaalselt Finantsinspeksioonile.

Minimaliseerimaks *infotehnoloogilise riski* faktoreid on loodud sisemine infokaitseüsteem ja protseduurireeglid, mis piiravad mittesanktsioneeritud juurdepääsu pangasisesele põhiinformatsioonile.

Võimaliku *protseduuririski* maandamiseks kasutab Grupp protseduurireegleid, mis peavad tagama teenuste igakülgse kaetuse lepingute, kontrolltoimingute ja tõese raamatupidamisliku kajastamisega. Iga toiminguga ja toote kohta koostatakse pangas protseduurireeglistik ja tootekaart.

Nimetatud süsteemi toimimist ning efektiivsust kontrollivad Panga sisekontrolli teenistus ning jurist, kes viivad protseduurireeglitest kinnipidamise tagamiseks regulaarselt läbi kontrollimisi sõlmitud või sõlmimisel olevatele lepingutele ning teevad analüüse võimalike riskide väljaselgitamiseks.

Personaliriski reguleeritakse töötajate valiku ning paigutusprintsiipide abil. Kaadri valiku printsiibiks on eelnevalt hinnata töötaja professionaalset sobivust, kvalifikatsiooni ning lojaalsust.

Töötajaile on kehtestatud pädevuse piirid, millede ületamisel ning Grupile sellega kahju tekitamisel kannab töötaja isiklikku varalist vastutust tekitatud kahju ulatuses.

Juriidiline risk. Grupp kasutab tehingute teostamisel standardseid lepinguid. Kõik lepingute tingimused kooskõlastatakse Grupi juristiga ja vajaduse korral tellitakse juriidiline ekspert. Märkimisväärset osa krediitide tagamisega seotud lepingutest kontrollitakse notaribüroodes.

Välised riskid. Grupi ruumidesse ja kommunikatsiooni süsteemidesse sissemurdmise välised riskid on kindlustatud IT kaitseüsteemiga, turvalisuse tagamise sisereeglitega, videosalvestussüsteemi tehniliste vahenditega. Süsteemide välised riskid fikseeritakse ja hoitakse arhiivis. Füüsilise turvalisuse tagamine ja kriminaalsete riskide kontroll kuulub Panga haldusdivisjoni tegevuse valdkonda.

Kõiki operatsiooniriske kontrollivad ja haldavad operatsiooniriski juhtimise töögrupp, sisekontrolli teenistus.

Grupp on otsustanud operatsiooniriskide kapitalinõude arvutamisel rakendada Basel II kapitali adekvaatsuse reeglite alusel baasmeetodit. Baasmeetodi puhul operatsiooniriski kapitalinõue on 15% krediitiasutuse põhitegevuse puhastulust. Antud valik on tehtud tulenevalt pangaoperatsioonide iseloomust ja Panga väiksusest.

Kapitali planeerimine

Grupp kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Grupp lähtub kapitali planeerimisel riskistrateegiast ja riskipoliitikast. Kapitalivajaduse planeerimine toimub regulatiivse kapitali adekvaatsuse arvutamise baasil, millele liidetakse juurde kapitalinõuded täiendavate riskide katteks.

Kapitalivajaduse leidmiseks prognoositakse bilansipositsioone, võttes aluseks võimalikke muutusi erinevate riskiga kaalutud varade ja omakapitalikirjete lõikes ning soovitud kapitalitasemete hoidmise. Lisaks leitakse mitteoodatavate kahjude katteks vajalik omakapitali puhver.

Krediidiasutusel peavad olema omavahendid summas, vähemalt 5 miljoni eurot ja kogu normatiivkapitali suhe riskiga kaalutud varadesse peab olema vähemalt 10% või rohkem.

Omavahendite arvutamise põhimõtted

Omavahendid

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele koosnevad krediidiasutuse või konsolideerimisgrupi omavahendid esimese, teise ja kolmanda taseme omavahenditest, millest on tehtud seaduses sätestatud mahaarvamised. Omavahendite koostisosad võetakse arvesse bilansilises väärtuses bilansi alusel.

Esimese taseme omavahendid on:

- 1) sissemakstud aktsiakapital;
- 2) seaduse ja põhikirja kohaselt kasumi arvel moodustatud kohustuslik reservkapital;
- 3) eelmiste aastate jaotamata auditeeritud kasum;

Konsolideeritud alusel lisatakse esimese taseme omavahenditele:

- 1) vähemusosalus;
- 2) konsolideerimisel tekkinud realiseerimata valuutakursivahed;

Grupi esimese taseme omavahendite koosseisu kaasatud kasumist arvatakse maha kinnisvara-investeeringute kajastamisel tekkinud realiseerimata kasumid.

Aktsiakapitali ja reservide hulgas näidatud vaid realselt olemasolevad summad. Esimese taseme omavahendite koosseisu on sisse arvatud ainult see osa kasumist, millest on maha arvatud kõik võimalikud maksud ja dividendid. Grupp peab olema võimalik esimese taseme omavahendeid viivitamata ja piiranguteta kasutada kahjumite ja riskide katmiseks.

Teise taseme omavahendid on:

- 1) allutatud kohustused;
- 2) kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumid.

Teise taseme omavahenditena võetud allutatud kohustused on rahalise sissemaksena antud täielikult üle Grupi käsutusse.

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele võib allutatud kohustuse arvata krediidiasutuse teise taseme omavahendite koosseisu, kui see vastab järgmistele tingimustele:

- 1) krediidiasutus ei anna tagatist selle kohustuse täitmiseks;
- 2) kohustuse tagasimaksmise tähtaeg on vähemalt viis aastat või kohustuse tagasimaksmise nõudest tuleb ette teatada vähemalt viis aastat;
- 3) kohustus ei sisalda tingimust, mille kohaselt tekib krediidiasutusel kohustus teatud asjaolude korral see ennetähtaegselt tagasi maksta, välja arvatud krediidiasutuse lõpetamise korral.

Kõik nimetatud tingimused Tallinna Äripanga poolt on täidetud.

Esimese taseme omavahenditest mahaarvatud kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumi osast 45 % on kaasatud teise taseme omavahenditesse.

Kolmanda taseme omavahendeid Tallinna Äripanga Grupp ei oma.

Mahaarvamised

Omavahenditest arvatakse maha olulised osalused teistes finantseerimisasutustes ning allutatud nõuded ja muud seaduse tähenduses teise taseme omavahendite koosseisu kuuluvad instrumendid, mis kuuluvad finantseerimisasutuste omavahendite koosseisu. Panga kapitali adekvaatsuse arvutamisel on omavahenditest maha arvatud AS TBB Liising osalused.

Mahaarvamiste summast arvatakse 50 protsenti maha esimese taseme omavahenditest ja 50% teise taseme omavahenditest pärast krediidasutuse seaduse sätestatud piirangute rakendamist.

Omavahendite piirangud

- 1) Teise taseme omavahendid ei tohi ületada esimese taseme omavahendeid.
 - 2) Teise taseme omavahendite koosseisu arvatud allutatud kohustuste summa ei tohi ületada 50% esimese taseme omavahenditest.
 - 3) Teise taseme omavahendid, mida kasutatakse pangaportfelli riskide katmiseks, ei tohi ületada samal otstarbel kasutatavaid esimese taseme omavahendeid.
 - 4) Teise taseme omavahendid ei tohi ületada krediidasutuse esimese taseme omavahendeid.
 - 5) Punktides 264 sätestatud piirmäärasid ületavaid teise taseme omavahendeid ei tohi arvata omavahendite koosseisu kapitali adekvaatsuse arvutamisel.
- Punktides 165 sätestatud piirmäärasid rakendatakse enne kirjeldatud mahaarvamiste tegemist. Punktides 1 ja 2 nimetatud piirmäärasid ületavaid teise taseme omavahendeid ei tohi arvestada omavahendite minimaalsuuruse, riskide kontsentreerumise piirmäärade ja investeerimispiirangute arvutamisel.

Tallinna Äripanga Grupp on vastavuses kõigi nimetatud piirangutega.

Omavahendite arvestus miljonites kroonides	31.12.2009	31.12.2008
1. Esimese taseme omavahendid		
1.1 Sissemakstud aktsiakapital	229.8	229.8
1.2 Kasumi arvel moodustatud reservid	8.9	7.8
1.3 Eelmiste perioodide jaotamata kasum	100.8	109.4
1.4 Kinnisvarainvesteeringute eelmiste perioodide realiseerimata kasum	-47.6	-47.6
1.5 Vähemusosalus	-	-
1.6 Realiseerimata valuutakursivahed	-	1.5
1.7 Aruandeperioodi kahjum	-98.9	-7.5
Esimese taseme omavahendid kokku	193.0	293.4
2. Teise taseme omavahendid		
2.1 Allutatud kohustused	90.8	96.9
2.2 Kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumi osa	21.4	21.4
Teise taseme omavahendid kokku	112.2	118.3
3. Mahaarvamised (-)	-	-
4. Omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	305.2	411.7

Kapitalinõuded miljonites kroonides	31.12.2009	31.12.2008
Krediidiriskide kapitalinõuded standardmeetodil		
Riigiasutuste poolt hallatavad asutused, kasumit mittetaotlevad asutused ja ühingud	0.2	0.2
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	33.1	52.1
Äriühingud	3.0	10.5
Jaenõuded	2.7	4.3
Kinnisvaraga tagatud nõuded	18.1	22.2
Viivitatud nõuded	3.7	3.3
Muud varad	24.3	31.6
Krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõuded kokku	85.1	124.2
Valuutariski kapitalinõue	-	5.8
Operatsiooniriski kapitalinõuded		
Operatsioonirisk baasmeetod	10.9	9.9
Operatsiooniriski kapitalinõuded kokku	10.9	9.9
Kapitalinõuded adekvaatsuse arvutamiseks	96.0	139.9

Kapitali adekvaatsus

Kapitali adekvaatsus väljendab krediidiasutuse omavahendite vastavust krediidiasutuse majandustegevusest, sealhulgas kauplemisportfelligist, tulenevatele riskidele.

Kapitali adekvaatsuse määr on omavahendite kogusumma ja 10-ga korrutatud kapitalinõuete kogusumma suhe protsentides.

	31.12.2009	31.12.2008
Kapitali adekvaatsus	31.79%	29.43%

Lisa 5. Nõuded keskpangale

Vastavalt Eesti Panga nõuetele kehtestatakse Eestis tegutsevatele krediidiasutustele kohustusliku reservi nõue. Kohustusliku reservi nõude arvestuse baasi hulka kuuluvad kõik krediidiasutuse poolt võõrvahendite kaasamise teel saadud bilansilised kohustused ja tingimuslikest kohustustest konsolideerimisgruppi kuuluvate residentsete finantseerimisasutuste kohustuste katteks väljastatud finantsgarantiid. Kohustusliku reservi nõude suurus arvutatakse eelmise kuu lõpu bilansi alusel ja peab olema täidetud kuu keskmisena. 2009. ja 2008 aasta jooksul oli Tallinna Aripank nimetatud nõudega vastavuses. Seisuga 31. detsember 2009 moodustavad nõuded keskpangale 170,9 miljonit krooni (31.12.2008: 139,5 miljonit krooni). Reservinõue 31.12.2009 seisuga oli 165,2 miljonit krooni (31.12.2008 134,5 miljonit krooni), seega on vabu vahendeid Eesti Pangas seisuga 31.12.2009 5,7 miljonit krooni (31.12.2008 5,0 miljonit krooni), mis on kajastatud raha ekvivalentidena.

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Kohustusliku reservi täitmine kuu keskmisena	168.5	138.6
Kohustusliku reservi nõue kuu keskmisena	165.2	134.5
Kohustusliku reservi ületäitmine kuu keskmisena	3.3	4.1

2009.aastal teenis Grupp intressi summas 0,7 miljonit krooni (2008 3,9 mlj.krooni).

Lisa 6. Nõuded krediidasutustele

Nõuded krediidasutustele jagunevad järgnevalt:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Nõudmiseni deposiidid:		
OECD maade pankades	1 049.6	661.6
Eesti pankades	13.2	1.7
SRÜ maade pankades	38.0	35.4
Mitte OECD maade pankades	9.8	26.5
Nõudmiseni deposiidid kokku	1 110.6	725.2
Tähtajalised deposiidid:		
OECD maade pankades	-	1 696.0
Eesti pankades	1.1	1.1
SRÜ maade pankades	108.6	-
Tähtajalised deposiidid kokku	109.7	1 697.1
Üleöölaenud:		
OECD maade pankades	-	179.9
Üleöölaenud kokku	0.0	179.9
Kokku	1 220.3	2 602.2

Nõuded krediidasutustele koosseisus ei ole tähtajaks tasumata ega allahinnatud nõudeid. Tähtajaliste deposiitide lõpptähtajad on aastas 2010.

Seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 oli tähtajaliste deposiitide keskmine intressimäär vastavalt 6,85% ja 1,18%.

Lisa 7. Nõuded klientidele

Laenu liik	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Laenud ettevõtetele	255.5	354.3
Investeeringislaenud	158.8	203.2
Arvelduslaenud	48.9	51.0
Liisingud	11.9	35.5
Muud laenud	35.9	64.6
Laenud eraisikutele	48.0	56.3
Eluasemelaenud	14.0	14.4
Muud laenud	34.0	41.9
Kokku laenud klientidele	303.5	410.6
Miinus: nõuete allahindlus	-49.2	-24.8
Kokku laenud klientidele, neto	254.3	385.8

Nõuete allahindlus miljonites kroonides**2009**

Laenu liik	31.12.2008	Tehtud uusi allahindlusi	Allahindluste vähendamine	Bilansist mahakantud	31.12.2009
Laenud ettevõtetele	24.6	47.1	2.7	20.6	48.4
Investeeringislaenud	18.2	9.1	-	18.7	8.6
Arvelduslaenud	4.4	20.6	0.6	1.6	22.8
Liisingud	-	2.1	2.1	-	-
Muud laenud	2.0	15.3	-	0.3	17.0
Laenud eraisikutele	0.2	0.7	-	0.1	0.8
Eluasemelaenud	0.2	0.6	-	-	0.8
Muud laenud	-	0.1	-	0.1	-
Kokku	24.8	47.8	2.7	20.7	49.2

2008

Laenu liik	31.12.2007	Tehtud uusi allahindlusi	Allahindluste vähendamine	Bilansist mahakantud	31.12.2008
Laenud ettevõtetele	4.6	20.1	0.1	-	24.6
Investeeringislaenud	2.3	15.9	-	-	18.2
Arvelduslaenud	2.1	2.4	0.1	-	4.4
Liisingud	0.2	0.1	-	-	0.3
Muud laenud	-	1.7	-	-	1.7
Laenud eraisikutele	0.2	-	-	-	0.2
Eluasemelaenud	0.2	-	-	-	0.2
Muud laenud	-	-	-	-	-
Kokku	4.8	20.1	0.1	-	24.8

Nõuded tagatise liigi järgi miljonites kroonides

2009

Laenu liik	Hüpoteek	Kommerts- pant	Käendus	Liising- vara	Tagama- ta	Muud	Kokku
Laenud ettevõtetele	174.4	13.9	22.1	9.5	-	35.6	255.5
Investeeringislaenu	139.1	8.9	10.8	-	-	-	158.8
Arvelduslaenu	32.6	5.0	11.3	-	-	-	48.9
Liisingud	2.7	-	-	9.2	-	-	11.9
Muud laenu	-	-	-	0.3	-	35.6	35.9
Laenud eraisikutele	28.7	-	12.7	2.9	0.3	3.4	48.0
Eluasemelaenu	13.7	-	-	-	0.3	-	14.0
Muud laenu	15.0	-	12.7	2.9	-	3.4	34.0
Kokku laenu klientidele	203.1	13.9	34.8	12.4	0.3	39.0	303.5

2008

Laenu liik	Hüpoteek	Kommerts- pant	Käendus	Liising- vara	Tagama- ta	Muud	Kokku
Laenud ettevõtetele	196.9	19.5	41.9	33.3	56.0	6.7	354.3
Investeeringislaenu	161.1	11.9	30.2	-	-	-	203.2
Arvelduslaenu	31.8	7.5	11.7	-	-	-	51.0
Liisingud	2.2	-	-	33.3	-	-	35.5
Muud laenu	1.8	0.1	-	-	56.0	6.7	64.6
Laenud eraisikutele	30.8	-	12.9	10.3	0.4	1.9	56.3
Eluasemelaenu	14.0	-	-	-	0.4	-	14.4
Muud laenu	16.8	-	12.9	10.3	0.0	1.9	41.9
Kokku laenu klientidele	227.7	19.5	54.8	43.6	56.4	8.6	410.6

Tähtajaks tasumata nõuded ja laenu miljonites kroonides

2009

Laenu liik	Laenu ettevõtetele				Laenu eraisikutele		Kokku
	Investeeringislaenu	Arvelduslaenu	Liisingud	Muud laenu	Eluasemelaenu	Muud laenu	
Tähtaega mitte ületanud, s.h.	123.0	11.7	7.4	6.3	13.0	33.1	194.5
allahindamata	101.2	11.7	7.4	6.3	12.3	33.1	193.1
allahindamata, kuid restruktureeritud*	21.1	-	-	-	-	-	21.1
individuaalselt allahinnatud	0.7	-	-	-	0.7	-	1.4
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	9.7	--	4.5	0.3	0.4	0.9	15.8
viivatud kuni 30 päeva	3.8	-	3.0	-	0.4	-	7.2
viivatud 30-60 päeva	4.0	-	-	-	-	0.4	4.4
viivatud 60-90 päeva	-	-	-	-	-	0.5	0.5
viivatud üle 90 päeva	1.9	-	1.5	0.3	-	-	3.7
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	26.1	37.2	-	29.3	0.6	0.0	93.2
viivatud üle 90 päeva	26.1	37.2	-	29.3	0.6	-	93.2
Kokku laenu klientidele	158.8	48.9	11.9	35.9	14.0	34.0	303.5
Miinus: laenuõuete allahindlus	-8.6	-22.8	-	-17.0	-0.8	-	-49.2
Kokku laenu klientidele, neto	150.2	26.1	11.9	18.9	13.2	34.0	254.3

* Restruktureeritud laenu tunnus: maksegraafiku oluline ümbervaatanine, intressimäärade ajutine alandamine/kapitaliseerimine, tähtaja pikendamine ajutiste makseraskuste tõttu, firma/projekti üle kontrolli ülevõtmine panga poolt.

2008

Laenu liik	Laenud ettevõtetele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- -rimis- laenud	Arvel- -dus- laenud	Liisin- -gud	Muud laenud	Elu- -aseme- laenud	Muud laenud	
Tähtaega mitte ületanud, s.h.*	170.0	17.0	29.7	62.6	13.9	34.2	327.4
allahindamata	169.1	17.0	29.6	62.6	13.1	34.2	325.6
individuaalselt allahinnatud	0.9	-	0.1	-	0.8	-	1.8
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	23.1	18.6	5.6	0.2		7.7	55.2
viivitatud kuni 30 päeva	5.6	5.4	2.6	-	-	0.2	13.8
viivitatud 30-60 päeva	3.2	-	1.3	-	-	0.6	5.1
viivitatud 60-90 päeva	-	13.2	0.4	0.2	-	-	13.8
viivitatud üle 90 päeva	14.3	-	1.3	-	-	6.9	22.5
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	10.1	15.4	0.2	1.8	0.5	-	28.0
viivitatud üle 90 päeva	10.1	15.4	0.2	1.8	0.5	-	28.0
Kokku laenud klientidele	203.2	51.0	35.5	64.6	14.4	41.9	410.6
Miinus: laenuõuete allahindlus	-18.2	-4.4	-0.3	-1.7	-0.2	-	-24.8
Kokku laenud klientidele, neto	185.0	46.6	35.2	62.9	14.2	41.9	385.8

* Seisuga 31.12.2008 restruktureeritud laenud puuduvad.

Tähtaega mitte ületanud laenude jotus krediitklasside lõikes miljonites kroonides

2009

Laenu liik	Laenud ettevõtetele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- -misl laenud	Arvel- -dus- laenud	Liisin- -gud	Muud laenud	Eluase- -melaenud	Muud laenud	
Tähtaega mitte ületanud s.h.	123.0	11.7	7.4	6.3	13.0	33.1	194.5
Allahindamata	122.3	11.7	7.4	6.3	12.3	33.1	193.1
krediitklass A	44.7	4.7	7.4	6.3	12.3	33.0	108.4
krediitklass B	22.5	7.0	-	-	-	0.1	29.6
krediitklass C	55.1	-	-	-	-	-	55.1
Allahinnatud	0.7	-	-	-	0.7	-	1.4
krediitklass C	0.7	-	-	-	-	-	0.7
krediitklass E	-	-	-	-	0.7	-	0.7

2008

Laenu liik	Laenud ettevõtetele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- -misl laenud	Arvel- -dus- laenud	Liisin- -gud	Muud laenud	Eluaseme- -laenud	Muud laenud	
Tähtaega mitte ületanud s.h.	170.0	17.0	29.7	62.6	13.9	34.2	327.4
Allahindamata	160.5	17.0	29.6	62.6	13.1	34.2	317.0
krediitklass A	83.2	11.8	29.6	62.6	13.1	34.2	234.5
krediitklass B	33.5	5.2	-	-	-	-	38.7
krediitklass C	43.8	-	-	-	-	-	43.8
Allahinnatud	9.5	-	0.1	-	0.8	-	10.4
krediitklass A	-	-	0.1	-	0.8	-	0.9
krediitklass B	0.9	-	-	-	-	-	0.9
krediitklass D	8.6	-	-	-	-	-	8.6

Allahinnatud ja viivitatud laenude tagatised miljonites kroonides

2009

Laenu liik	Laenud ettevõtetele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- rimis- laenud	Arvel- dus- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Elu- aseme- laenud	Muud laenud	
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	20.9	-	19.8	0.3	0.5	3.9	45.4
Hüpoteek	11.2	-	2.1	-	0.5	-	13.8
Kommertspant	7.5	-	-	-	-	-	7.5
Käendus	1.7	-	-	-	-	0.1	1.8
Liisingvara	-	-	17.7	-	-	3.8	21.5
Muud	0.5	-	-	0.3	-	-	0.8
Individuaalselt allahinnatud	55.9	101.1	-	27.4	3.4	0.1	187.9
Hüpoteek	41.4	66.6	-	-	3.4	-	111.4
Kommertspant	-	13.5	-	-	-	-	13.5
Käendus	14.5	21.0	-	-	-	-	35.5
Liisingvara	-	-	-	0.2	-	-	0.2
Muud	-	-	-	27.2	-	0.1	27.3
Kokku laenud klientidele	76.8	101.1	19.8	27.7	3.9	4.0	233.3

2008

Laenu liik	Laenud ettevõtetele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- rimislae- nud	Arvel- dus- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Elu- aseme- laenud	Muud laenud	
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	48.8	33.4	8.1	-	-	10.2	100.5
Hüpoteek	35.8	27.6	1.5	-	-	0.7	65.6
Kommertspant	-	2.0	-	-	-	-	2.0
Käendus	13.0	1.8	-	-	-	-	14.8
Liisingvara	-	-	6.6	-	-	9.5	16.1
Muud	-	2.0	-	-	-	-	2.0
Individuaalselt allahinnatud	6.3	66.1	18.8	-	3.4	0.1	94.7
Hüpoteek	-	31.7	-	-	3.4	-	35.1
Kommertspant	3.1	13.4	-	-	-	-	16.5
Käendus	3.2	21.0	-	-	-	-	24.2
Liisingvara	-	-	18.8	-	-	-	18.8
Muud	-	-	-	-	-	0.1	0.1
Kokku laenud klientidele	55.1	99.5	26.9	-	3.4	10.3	195.2

Ülevõetud vara

	Põllumajan- dustehnika	Autod	Kinnisvar a	Muu vara	Kokku
Jääk 31.12.2007	2.6	-	-	-	2.6
Ülevõetud vara	-	-	-	0.8	0.8
Müüdidud vara	-1.2	-	-	-0.2	-1.4
Ümberhindlus	-0.1	-	-	-0.4	-0.5
Jääk 31.12.2008	1.3	-	-	0.2	1.5
Ülevõetud vara	-	0.5	1.9	-	2.4
Müüdidud vara	-	-	-	-0.1	-0.1
Ümberhindlus	-0.2	-0.2	0.6	-	0.2
Jääk 31.12.2009	1.1	0.3	2.5	0.1	4.0

Grupp omandas 2009.aasta jooksul liisinglepingute alusel tagatisena hoitud varad summas 2,4 miljonit krooni. Ülevõetud varade realiseerimisest saadud vahenditega vähendatakse võlgnetavat summat. Põllumajandustehnika, autod ja kinnisvara on finantsseisundi aruande koostamise päeval ümber hinnatud sõltumatu eksperdi poolt õiglasesse väärtusesse lähtudes turul tehtud võrreldavatest tehingutest. Ülevõetud varad on Grupi finantsseisundi aruandes kajastatud kirjel šMuu varaõ, kasumid ja kahjumid ümberhindlusest on kajastatud kasimiaruandes vastavalt kirjetel šMuud tegevustuludõ ja šMuud tegevuskuludõ.

Kapitalirendi neto- ja brutoinvesteeringud

Kapitalirendi nõuete brutoinvesteeringu ning tulevikus teenitava renditulu analüüs seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 on järgnev:

	(miljonites kroonides)	
	Nõuete nüüdisväärtus	
	31.12.2009	31.12.2008
Kokku nõuete brutoinvesteeringud	18.4	58.2
Tähtajaga kuni 1 aasta	10.2	27.3
Tähtajaga 1 kuni 5 aastat	7.9	28.0
Tähtajaga üle 5 aasta	0.3	2.9
Miinus: Tulevaste perioodide intressitulu	-1.6	-10.5
Kokku nõuete nüüdisväärtus	16.8	47.7
Sh.:		
pikaajalised nõuded (üle 1 aasta)	7.2	20.2
lühiajalised nõuded (alla 1 aasta)	9.6	27.5

Nõuded klientidele tegevusalade lõikes on esitatud lisa 4 šRiskijuhtimineõ, lk. 47.

Nõuded klientidele valuutade lõikes on esitatud lisa 4 šRiskijuhtimineõ, lk. 50.

Nõuded klientidele tähtaegade lõikes on esitatud tegevusaruande 2.13 jaos, lk. 18.

Nõuded klientidele riikide lõikes on esitatud lisa 4 šRiskijuhtimineõ, lk. 49.

Lisa 8. Muud nõuded

Muude nõuetena summas 34,0 miljonit krooni on kajastatud panga poolt inkasso firmale üle antud nõuded. Inkasso firma läksid nõude loovutamisel üle selle tagamiseks seatud tagatised ja neist tulenevad õigused. Inkasso firma kohustub pangale maksma 95% võlgnikult laekunud summast (kuid mitte rohkem kui kokkulepitud nõude hind) ning maksmise kohustus tekib vaid pärast raha laekumist. Panga nõue inkasso firma vastu on lisaks tagatud 1 järjekoha hüpoteegiga kinnisvarale, mille turuhind on sõltumatu hindamiseksperdi ERI Kinnisvara OÜ poolt koostatud hindamisakti alusel on 18,8 mln krooni.

Lisa 9. Muu vara

Muu vara jaguneb järgnevalt:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Finantsvarad, s.h	5.4	4.3
-rahad teel	3.2	2.2
-intressid	2.2	2.1
Muud varad, s.h.	8.2	9.9
-muud varad	0.4	1.1
-vara müügiks	4.6	1.5
-maksude ettemaksed	0.1	5.5
-ettemakstud tulevaste perioodide kulud	1.6	1.8
-muu debitoorne võlgnevus	1.5	-
Kokku	13.6	14.2

Varana müügiks on kajastatud meenemündid ja liisinglepingute alusel äravõetud vara, mida pole veel jõutud realiseerida (vt.lisa 7).

Lisa 10. Põhivarad

Materiaalne põhivara jaguneb järgnevalt:

(miljonites kroonides)

	Parendused renditud põhivarale	Ehitised	Sõidukid	Kontori tehnika	Ettemak- sed	Kokku põhivarad
<u>Soetusmaksumus</u>						
Seisuga 31. detsember 2007	24.7	0.6	1.8	24.5	-	51.6
Soetamine	-	-	-	-	21.9	21.9
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	-4.8	-	-4.8
Ümberklassifitseerimine põhivara ettemaksust	1.2	15.3		5.4	-21.9	-
Seisuga 31. detsember 2008	25.9	15.9	1.8	25.1	-	68.7
Soetamine	-	-		-	6.6	6.6
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	-0.3	-	-0.3
Ümberklassifitseerimine	-	-	-	-	-0.1	-0.1
Ümberklassifitseerimine põhivara ettemaksust	0.2	-	1.5	4.8	-6.5	-
Väljaminek seoses tütarettevõtte müügiga	-	-	-0.3	-0.1	-	-0.4
Kursivahe	-	-	-0.1	-	-	-0.1
Seisuga 31. detsember 2009	26.1	15.9	2.9	29.5	-	74.4
<u>Akumuleeritud kulum</u>						
Seisuga 31. detsember 2007	-9.3	-0.3	-0.3	-18.5	-	-28.4
Perioodi kulum	-1.4	-	-0.2	-3.5	-	-5.1
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	4.8	-	4.8
Seisuga 31. detsember 2008	-10.7	-0.3	-0.5	-17.2	-	-28.7
Perioodi kulum	-1.4	-0.3	-0.4	-4.3	-	-6.4
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	0.3	-	0.3
Väljaminek seoses tütarettevõtte müügiga	-	-	0.1	0.1	-	0.2
Seisuga 31. detsember 2009	-12.1	-0.6	-0.8	-21.1	-	-34.6
<u>Jääkväärtus</u>						
Seisuga 31. detsember 2007	15.4	0.3	1.5	6.0	-	23.2
Seisuga 31. detsember 2008	15.2	15.6	1.3	7.9	-	40.0
Seisuga 31. detsember 2009	14.0	15.3	2.1	8.4	-	39.8

Ülalmainitud põhivarad on Tallinna Äripanga AS ja teiste Gruppi kuuluvate ettevõtete enda kasutuses ning need ei ole panditud kolmandatele osapooltele.

Lisa 11. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud TBB Invest AS-i ja Morgan Trade AS-i poolt ostetud maa ja hoone, mis on kajastatud õiglasest väärtuses.

Kinnisvarainvesteeringu saldo muutuste analüüs:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Saldo aasta alguses	272.1	287.5
Soetatud	3.5	0.9
Müüdid	-1.0	-
Ümberklassifitseerimine ettemaksust	-	0.1
Kasum õiglase väärtuse ümberhindlusest	1.3	2.9
Kahjum õiglase väärtuse ümberhindlusest	-80.5	-19.3
Saldo aasta lõpus	195.4	272.1

2009. aastal teenis Grupp kinnisvarainvesteeringult renditulu summas 183 tuhat krooni ja müügitulu summas 109 tuhat krooni, kinnisvarainvesteeringu haldamisega seotud otsesed kulud moodustasid 1 223 tuhat krooni, s.h. renditulu teenivatele kinnisvarainvesteeringutele tehtud kulud summas 353 tuhat krooni. 2008. aastal saadi tulu summas 190 tuhat krooni ning kinnisvarainvesteeringu haldamisega seotud otsesed kuludid 4 671 tuhat krooni, s.h. renditulu teenivatele kinnisvarainvesteeringutele tehtud kulud summas 269 tuhat krooni.

Kõik kinnisvarainvesteeringud hinnati finantsseisundi aruande koostamise päeval sõltumatu eksperdi poolt ümber õiglasesse väärtusesse lähtudes turul tehtud võrreldavatest tehingutest mida hindaja mõnel juhul võrdles nende kinnisvarade tulevaste perioodide eeldatavate rahavoogudega. Kinnisvarainvesteeringult saadud müügitulud, haldamisega seotud kuludid on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel šMuud tegevustuludö ja šMuud tegevuskuludö. Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes eraldi kontodel.

Lisa 12. Võlgnevus krediidasutustele

Võlgnevus krediidasutustele jaguneb järgnevalt:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Nõudmiseni hoiused	0.1	-
Laen	57.0	106.8
Kokku	57.1	106.8

Seisuga 31. detsember 2009 sisaldab võlgnevus teistele krediidasutustele Grupi ettevõtete AS TBB Invest ja Morgan Trade OÜ poolt Swedbank AS-ilt võetud lühiajalisi laene summas 57,0 miljonit krooni tähtajaga 2010. aastal. Võlgnevus seisuga 31. detsember 2008 sisaldas lisaks Grupi ettevõtte Leasing poolt Venemaa International Joint-Stock Bank-ilt võetud laene summas 52,0 miljonit rubla (19,6 miljonit krooni) tähtaega 2010. aastal.

Lisa 13. Võlgnevus klientidele

Võlgnevus klientidele jaguneb sektorite kaupa järgnevalt:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Eraettevõtted	1023.2	839.3
Eraisikud	263.4	225.1
Kokku	1 286.6	1 064.4

Järgnevalt on toodud hoiuste analüüs tähtajalisuse järgi:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Nõudmiseni hoiused	845.6	733.1
Tähtajaga kuni 3 kuud	288.6	203.0
Tähtajaga 3 kuud kuni 1 aasta	148.4	118.5
Tähtajaga 1 aasta kuni 5 aastat	4.0	9.8
Kokku	1 286.6	1 064.4

Lisa 14. Muud võlad

	31.12.2009	31.12.2008
Eraettevõtted	23.6	52.9
MES	41.5	54.9
Kokku	65.1	107.8

Muude võlgadena on kajastatud Maaelu Edendamise Sihtasutustelt (MES) saadud laenud põllumajandusettevõtete sihtfinantseerimiseks Panga kaudu summas 35,5 miljonit krooni ja TBB Liisingu kaudu 6,0 miljonit krooni. Samuti on muude võlgadena kajastatud AS Morgan Trade ja AS TBB Investi poolt kolmandalt osapoolelt võetud laen kokku summas 23,6 miljonit krooni.

Järgnevalt on toodud laenude analüüs tähtajalisuse järgi:

	31.12.2009	31.12.2008
Tähtajaga kuni 3 kuud	3.1	12.8
Tähtajaga 3 kuud kuni 1 aasta	27.6	43.9
Tähtajaga 1 aasta kuni 5 aastat	20.5	25.2
Tähtajaga üle 5 aasta	13.9	25.9
Kokku	65.1	107.8

Lisa 15. Muud kohustused ja viitvõlad

Muud kohustused ja viitvõlad jagunevad järgnevalt:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Finantskohustused, s.h.	200.4	1730.3
-maksed teel	13.7	60.4
-muud võlad	2.7	2.2
-väärismetalli vahendamisest tulenevad kohustused (lisad 21, 23)	180.6	1 661.9
-itressivõlad	3.4	5.8
Muud kohustused (viitvõlad)	3.1	3.7
Kokku	203.5	1 734.0

Lisa 16. Allutatud kohustused

2009. aasta jooksul Grupi allutatud võlakohustuste summa ei ole muutunud ja 31.12.2009 seisuga moodustas 9,8 miljonit USD ehk 106,5 miljonit krooni.

31. detsembril 2001 oli allutatud laenu andja Moskvast tegutsev Metropol Pank. Metropol Pank loovutas oma nõude 5. septembril 2002 Tallinna Äripanga vastu ettevõttele Pennygold Trading Supplies, Iirimaa. Laenu summa 1,8 miljonit USD (19,6 miljonit krooni), aastane intressimäär oli 2008. aastal 5,9% ja laenu tagastamise tähtajaks on 20. oktoober 2010. Vastavalt lepingule teostatakse intressimakseid kvartaalselt, kuid makseid on võimalik edasi lükata juhul, kui Pank ei tooa antud perioodil kasumit.

Tallinna Äripank kaasas detsembris 2008 allutatud laenu summas 8,0 miljonit USD (86,9 miljonit krooni). Laenuandjaks on Tallinna Äripanga aktsionär Grand Marketing AS, Eesti. Laenu aastane intressimäär 3,2% ja laenu tagastamise tähtajaks on 20. november 2014. Vastavalt lepingule teostatakse intressimakseid igakuiselt.

Lisa 17. Aktsiakapital

Seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 koosnes Tallinna Äripanga aktsiakapital 22 975 392 lihtaktsiast nimiväärtusega 10 krooni aktsia kohta.

14. aprillil 2008. aastal sai AS Leonarda Invest Tallinna Äripangas olulise mõjuga omanikuks. Seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 moodustas tema osalus vastavalt 21,84 ja 28,42 protsenti panga aktsiatest. Ülejäänud aktsionäride individuaalne osalus oli seisuga 31. detsember 2009 ja 31. detsember 2008 alla 10% (vt lk. 8).

Seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 ei ole Pank ostnud tagasi ühtegi omaaktsiat.

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele peab krediidiasutuse aktsiakapital olema vähemalt 5 miljonit eurot ehk 78,2 miljonit EEK. Tallinna Äripanga aktsiakapital vastab toodud nõuetele ning sellest tulenevalt puudub vajadus seda täiendavalt muuta.

Lisa 18. Tingimuslikud varad ja kohustused

	(miljonites kroonides)			
	31.12.2009		31.12.2008	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tühistamatud tehingud	-	32.8	0.7	50.8
Garantiid ja muud sarnased tühistamatud tehingud sh finantsgarantii	-	19.9	0.7	38.9
Krediidiliinide ja arvelduskrediitide kasutamata osa	-	3.5	-	2.4
Muud tühistamatud tehingud	-	9.4	-	9.5
Tühistatavad tehingud	-	6.2	-	7.9
Krediidiliinide ja arvelduskrediitide kasutamata osa	-	6.2	-	7.9

Kasutusrendi kohustus

Tallinna Äripanga AS ja AS Grand Marketing vahel on sõlmitud Tallinnas asuva büroohoone rendileping, mille tähtaeg on 30 aastat (kuni 2030. aastani). Vastavalt rendilepingule kohustub Pank tegema remonditöid renditud bürooos 14 486 tuhande krooni ulatuses, mis tasaarveldatakse rendimaksuga 10 aasta jooksul. Seisuga 31. detsember 2000 on pank täies mahus täitnud remondikohustuse. Rendimaksed moodustavad 65% keskmisest piirkonnas kehtivast rendihinnast 10 aastat alates rendiperioodi algusest ning sellele järgneva 5 aasta jooksul.

Kasutusrendi ennetähtaegse üles ütleamise korral on Pangal kohustus sellest teatada vähemalt kolm (3) kuud ette. Kasutusrendi lepingu ennetähtaegse üles ütlemisega ei kaasne pangal mingisuguseid tasusid, leppetrahve ega kompensatsioone.

Lisa 19. Intressitulu

Intressitulu jaguneb järgnevalt:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Laenudelt	15.3	22.8
Deposiitidelt	8.0	28.6
Liisingtegevusest	4.0	6.3
Muud	0.2	0.1
Kokku	27.5	57.8

Väljastatud laenude keskmine kaalutud intressimäär oli seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 vastavalt 2,90% ja 6,89%.

Seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 oli tähtajaliste deposiitide keskmine intressimäär vastavalt 6,85 ja 1,18%.

Kapitalirendilepingute keskmine intressimäär seisuga 31. detsember 2009 ja 2008 oli vastavalt 5,66% ja 11,42%.

Lisa 20. Intressikulu

Intressikulu jaguneb järgnevalt:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Laenudelt	-12.0	-17.9
Deposiitidelt	-14.8	-19.3
Kokku	-26.8	-37.2

Klientide tähtajaliste ja nõudmiseni deposiitide keskmine intressimäär 2009. aastal oli vastavalt 2,69% ja 0,20%. 2008. aastal oli klientide tähtajaliste ja nõudmiseni deposiitide keskmine intressimäär vastavalt 4,31% ja 0,20%.

Lisa 21. Teenustasutulu

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Ülekanded	17.3	23.9
Sularahatehingud	2.0	4.0
Väärtmetallitehingud	19.8	6.1
Laenude organiseerimine ja garantiid	0.7	1.4
Pangakaardid	1.8	1.9
Väärtpaberite tehingu- ja haldamistasu	0.1	0.1
Muud	3.3	3.3
Kokku	45.0	40.7

Tallinna Äripanga AS osaleb vahendajana rahvusvahelistel väärismetallide turgudel. Peamiselt vahendatakse Venemaal toodetud väärismetalle Euroopa ja USA suurtele pankadele ja korporatsioonidele. Väärismetallitehingute tulu koosneb nii komisjonitasudest kui ka finantstasudest. Väärismetallide ostu-müügi tehingutes, kus Pank osaleb vahendajana, kannab kõik riskid ja vastutuse metallide müüja. Seisuga 31. detsember 2009 oli Pangal lõpetamata väärismetallidega seotud vahendustehinguid brutosummas 180,6 miljonit krooni (vt lisa 15).

Lisa 22. Teenustasukulu

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Ülekannete teostamine	-7.6	-10.7
Inkassatsioon ja sularahateenused	-0.9	-1.4
Laenude organiseerimise ja garantiide tasud	-0.1	-0.1
Kaarditeenused	-2.1	-2.5
Andmetöötluste tasud	-3.3	-3.4
Muud	-0.4	-0.8
Kokku	-14.4	-18.9

Lisa 23. Finantstehingutelt saadud puhastulu

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Valuutavahetustehingute puhastulu	14.0	13.7
Väärismetallitehingute tulu	3.5	9.0
Väärtpaberitehingute tulu	-	-0.1
Kokku	17.5	22.6

Lisa 24. Palga- ja sotsiaalmaksu kulu

Palga- ja sotsiaalmaksu kulud jagunevad järgnevalt:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Juhtkonna palk	-5.8	-8.6
Töötajate palk	-10.4	-11.6
Sotsiaalmaksud	-5.3	-6.5
Kokku	-21.5	-26.7

2009. ja 2008. aastal töötas Grupis keskmiselt vastavalt 61 ja 64 töötajat.

Lisa 25. Muud halduskulud

Üldhalduskulud jagunevad järgnevalt:

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Turvateenused	-1.3	-1.1
Rent	-0.2	-1.6
Kommunaalteenused	-0.6	-0.5
Hooldus ja remont	-1.0	-0.8
Transport	-0.5	-0.3
Komanderingukulud	-0.3	-0.7
Kommunikatsiooni ja side kulud	-0.4	-0.6
Bürootarbed	-0.5	-0.7
Turundus	-0.1	-0.4
Esinduskulud	-0.2	-0.2
Koolituskulud	-0.1	-0.3
Muud kulud	-2.3	-3.9
Kokku	-7.5	-11.1

Lisa 26. Muud tegevustulud

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Kinnisvaralt saadav muu tulu ja renditulu (lisa 11)	0.3	0.2
Trahvid ja viivised	0.3	2.4
Muud tegevustulud	0.7	0.8
Kokku	1.3	3.4

Lisa 27. Muud tegevuskulud

	(miljonites kroonides)	
	31.12.2009	31.12.2008
Tagatisfondi osamaksed	-	-2.1
Finantsinspektsiooni järelvalvetasud	-1.0	-0.9
Kinnisvara haldamisega seotud kulud (lisa 11)	-1.2	-4.7
Muud tegevuskulud	-2.0	-1.6
Kokku	-4.2	-9.3

Lisa 28. Arvestatud ja tegelikult makstud tulumaksu summad ning potentsiaalne tulumaksukohustus dividendidelt

Grupi jaotamata kasum moodustas seisuga 31. detsember 2009 1,9 miljon krooni (31.12.2008: 101,9 miljonit krooni). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel netodividendidena, on 0,5 miljonit krooni (31.12.2008: 27,1 miljonit krooni).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide summa ei või ületada jaotuskõlbliku kasumit seisuga 1. jaanuar 2010.

Lisa 29. Seotud osapooled

Tallinna Äripanga konsolideeritud aruandes on loetud seotud osapoolteks:

- olulist mõju omavat aktsionäri;
- juhtkonda ja nõukogu liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

Tehingud seotud osapooltega toimuvad turuväärtuses. Nõudeid seotud osapooltele ei ole seisuga 31.12.2009 ja 31.12.2008 ning mõlema perioodi jooksul alla hinnatud. Grupp ei ole seotud osapooltele väljastanud garantiisid.

Grupp

	(miljonites kroonides)			
	31.12.2009		31.12.2008	
	Summa	Intressi- määr	Summa	Intressi- määr
Laenuõuded seotud osapooltele	7.6	3-8.5%	5.3	3-6.5%
Aruandeperioodil makstud palgad juhtkonna ja nõukogu liikmetele	5.8	x	6.5	X

2009 aastal anti seotud osapooltele laenu summas 21.1 miljonit krooni (2008: 13.7 miljonit krooni) ja seotud osapooled maksid laenusid tagasi summas 18.8 miljonit krooni (2008: 14.6 miljonit krooni). Intressitulu seotud osapooltele antud laenudelt oli 0.3 miljonit krooni 2009. aastal ja 0.2 miljonit krooni 2008. aastal

Lisa 30. Tütarettevõtte müük

23. detsembril 2009. aastal müüdi 99% osalus Venemaal asuvas äriühingus TBB Leasing. Juhatuse hinnangul ei kujuta eeltoodud müügid tegevusvaldkondade lõpetamist, kuna need ei moodustanud grupis eraldi olulisi äritegevuse valdkondi.

Müügihetke seisuga oli bilansis kajastatud järgnevad saldod:

(tuhandes kroonides)

AKTIVA (VARAD)	23.12.2009
Nõuded	70 963
Nõuded krediitiasutustele	281
Nõuded liisingettevõtte klientidele	70 682
Materiaalne põhivara	209
Viitlaekumised ja ettemakstud tulevaste perioodide kulud	2 819
AKTIVA (VARAD) KOKKU	73 991
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL)	
Võlgnevus	82 711
Võlgnevused krediitiasutustele	17 233
Muud võlad	65 478
Muud kohustused	774
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	3 957
Kohustused kokku	87 442
Aktsiakapital või osakapital	710
Realiseerimata kursivahed	1 852
Jaotamata kahjum	-11 915
Aruandeaasta kahjum	-4 098
Omakapital kokku	-13 451
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU	73 991

Müüdud osaluse korrigeeritud müügianalüüs müügi kuupäeva seisuga oli alljärgnev:

Netovara	-13 451
Müügihind	744
Müügikasum	14 195
Korrigeerimine realiseerimata kursivahega	1 852
Kasum tütarettevõtte müügist	16 047

Kasumiaruanne

Kirje	2009
Intressitulu	3 222
Intressikulu	-5 064
Neto intressi kahjum	-1 842
Neto teenustasud	-7
Neto kahjum finantstehingutelt	-1 134
Administratiivkulud	-1 304
Palgakulu	-671
Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks	-79
Muud halduskulud	-554
Materiaalse põhivara kulum	-82
Nõuete ja bilansiväliste kohustuste väärtuse muutus	-
Kasum/tulu	2 120
Kahjum/kulu	-2 120
Muud tegevustulud ja -kulud	-403
Muud tegevustulud	-
Muud tegevuskulud	-403
Kasum/kahjum enne maksustamist	-4 772
Tulumaksukulu	-674
Potentsiaalse tulumaksukohustuse muutus	-674
Aruandeaasta puhaskahjum	-4 098

*Lisa 31. Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne,
koondkasumiaruanne, omakapitali muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne
miljonites kroonides*

TALLINNA ÄRIPANGA FINANTSSEISUNDI ARUANNE

AKTIVA (VARAD)	31.12.2009	31.12.2008
Kassa	30.8	7.4
Nõuded	1 867.1	3 227.3
Nõuded keskpangale	170.9	139.5
Nõuded krediiasutustele	1 220.2	2 601.9
Nõuded klientidele	474.2	522.0
Muud nõuded	34.0	-
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja laenud	-32.2	-36.1
Muu vara	7.9	7.2
Aktsiad ja muud väärtpaberid	11.9	37.3
Materiaalne põhivara	39.1	38.7
AKTIVA(VARAD) KOKKU	1 956.8	3 317.9
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPIAL)		
Võlgnevus	1 322.2	1 113.6
Võlgnevused krediiasutustele	0.1	-
Võlgnevused krediiasutuse klientidele	1 322.1	1 113.6
Muud kohustused ja viitvõlad	287.7	1 730.0
Allutatud kohustused	106.5	108.8
KOHUSTUSED KOKKU	1 716.4	2 952.4
Aksiakapital	229.8	229.8
Reservid	8.7	7.6
Jaotamata kasum	1.9	128.1
OMAKAPITAL KOKKU	240.4	365.5
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMA KAPITAL) KOKKU	1 956.8	3 317.9

TALLINNA ÄRIPANGA KOONDKASUMIARUANNE

	2009	2008
Intressitulu	32.8	68.5
Intressikulu	-20.6	-22.0
Neto intressi kasum	12.2	46.5
Tulu väärtpaberitest	-134.9	-
Kahjum pikaajalise finantsinvesteeringu ümberhindamisest	-134.9	-
Neto teenustasud	30.6	22.0
Teenustasutulu	45.0	40.9
Teenustasukulu	-14.4	-18.9
Neto kasum finantstehingutelt	18.6	26.5
Administratiivkulud	-25.8	-32.0
Palgakulu	-14.5	-17.7
Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks	-4.8	-5.9
Muud halduskulud	-6.5	-8.4
Materiaalse põhivara kulum	-6.1	-4.8
Nõuete ja bilansiväliste kohustuste väärtuse muutus	-18.7	-31.7
Kasum/tulu	14.6	2.3
Kahjum/kulu	-33.3	-34.0
Muud tegevustulud ja -kulud	-1.0	-3.0
Muud tegevustulud	0.2	0.2
Muud tegevuskulud	-1.2	-3.2
Kasum/kahjum enne maksustamist	-125.1	23.5
Tulumaksukulu	-	-
Aruandeaasta puhaskasum/kahjum	-125.1	23.5
Aruandeaasta koondkasum/kahjum	-125.1	23.5

TALLINNA ÄRIPANGA RAHAVOOGUDE ARUANNE

	2009	2008
Rahavood äritegevusest		
Aruandeperioodi kasum/kahjum enne maksustamist	-125.1	23.5
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	6.1	4.8
Laenukahjumi provisjoni muutusest	16.8	31.5
Realiseerimata kasum/kahjum allutatud laenu ümberhindamisest	-2.3	0.8
Realiseerimata kahjum tütarettevõtete investeringu ümberhindamisest	134.9	-
Puhasintressitulu	-12.2	-46.5
Äritegevusega seotud varade muutus	1 727.3	-1 874.2
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	-1 233.0	1 705.6
Saadud intressid	34.3	68.5
Makstud intressid	-21.3	-20.5
Kokku rahavood äritegevusest	525.5	-106.5
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse põhivara soetus	-6.5	-21.9
Tütarettevõtte aktsiakapitali suurendamine	-110.0	-34.8
Tütarettevõtja müük	0.7	-
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-115.8	-56.7
Rahavood finantseerimistegevusest		
Allutatud laenu kaasamine	-	88.8
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-	88.8
Rahavood kokku	409.7	-74.4
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	737.3	811.7
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 147.0	737.3

Raha ja raha ekvivalendina käsitletakse käesolevas aruandes sularaha, korrespondentkontot Eesti Pangas ja nõudmiseni hoiused teistes pankades.

	2009	2008
<i>Sularaha</i>	30.8	7.4
<i>Korrespondentkonto Eesti Pangas</i>	5.7	5.0
<i>Nõudmiseni hoiused pankades</i>	1 110.5	724.9
Kokku	1 147.0	737.3

TALLINNA ÄRIPANGA OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANED 2009. JA 2008. AASTA KOHTA

	Aksia- kapital	Kohustusli kud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Algsaldo 31.12.2007	229.8	4.9	107.3	342.0
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	2.7	-2.7	-
Aruandeaasta kasum	-	-	23.5	23.5
Lõppsaldo 31.12.2008	229.8	7.6	128.1	365.5
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	1.1	-1.1	-
Aruandeaasta kahjum	-	-	-125.1	-125.1
Lõppsaldo 31.12.2009	229.8	8.7	1.9	240.4
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-11.7
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				11.9
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2009	229.8	8.7	1.9	240.6

* * *

4. SÖLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

AS PricewaterhouseCoopers

Pärnu mnt. 15
10141 Tallinn

Telefon 614 1800

Faks 614 1900

www.pwc.ee

SÖLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tallinna Äripanga AS-i aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat Tallinna Äripanga AS-i ja selle tütaretevõtete (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2009, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamiseta; asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine; ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunnet, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ning esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2009 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Tiit Raimla
AS PricewaterhouseCoopersLauri Past
Vandeauditor

3. mai 2010

5. KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK

Tallinna Äripanga AS 2009. aasta auditeeritud Grupi kahjum on 98 900 tuhat krooni.

Juhatuse otsus:

Kanda 2009. aasta kahjum bilansireale õEelmiste perioodide jaotamata kasumõ ja katta eelmiste aastate kasumi arvel.

6. JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2009. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus on 30. aprillil 2010 koostanud Tallinna Äripanga AS tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande.

Tallinna Äripanga AS nõukogu on juhatuse poolt esitatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepaneku kahjumi jaotamise kohta ning sõltumatu audiitori aruanne läbi vaadanud ja üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Majandusaasta aruandele on alla kirjutanud kõik juhatuse ja nõukogu liikmed.

Nimi	Ametinimetus	Allkiri	Kuupäev
Valeri Haritonov	juhatuse esimees	_____	_____
Andrei Zukov	juhatuse liige	_____	_____
Tatjana Levitskaja	juhatuse liige	_____	_____
Viljar Veskiväli	nõukogu esimees	_____	_____
Rustem Usmanov	nõukogu liige	_____	_____
Aleksander Vassiljev	nõukogu liige	_____	_____
Madis Kiisa	nõukogu liige	_____	_____
Sergei Gorny	nõukogu liige	_____	_____
Arvo Sulg	nõukogu liige	_____	_____